

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na kraje bivše Avstro-Ogrske:

celo leto skupaj naprej . . . K 60—
pol leta 30—
tri leta 15—
na mesec 5-50

na Nemčijo:

celo leto naprej K 65—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 70—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica.
Izpravištev (spodaj, pritišče, levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 90.

Izkušnja vsakega dan zvečer, izkušnja nedelje in praznika.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in okoli 1 mm visok ter
54 mm širok prostor po 30 vinarjev, pri večkratni priobitvi popust.
Poslano (osak posrednik) 50 vln.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno 100% po nakazilu.
Na samo pisemno naročilo brez posilne denarja se ne moremo oglasiti ozirati.
„Narodna Tiskarna“ telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 58— | četrt leta naprej K 15—
pol leta 29— | na mesec K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Izpravištev: Knafljeva ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 94.

Jugoslovanska demokratska stranka.

Vedno bolj se kažejo konture bodočega strankarskega življenja v naši kraljevini. Mesto lokalnih strank stopajo obče stranke, ki jih družijo načela in interesi velikih organiziranih slojev. Včerajšnje naše poročilo iz Beograda nam pove, da so dosedanjí razgovori med raznimi manjšimi strankami dozorili. Pokrajinske stranke, združene v Demokratskem Klubu, to so jugoslovanski demokratski iz Slovenije, Istre, Dalmacije, Banovine, so solidarni s strankami srbske opozicije v bivši skupščini, to je s srbskimi samostalnimi, narodno stranko in naprednjaki. Vse te skupine hočejo izvesti definitivno organizacijo jedinstvene Jugoslovanske demokratske stranke na celotnem teritoriju Slovenec, Hrvatov in Srbov. Se bolj razveseljuje v vest, da pristopijo k tej veliki skupini tudi poslanci iz Črne gore in večina Makedoncev, tako da obsega parlamentarna organizacija sedaj odnosno v kratkem večino Narodnega Predstavništva. Volilna načela so izražena že tudi v programu JDS. Prepričani smo, da ta načela najbolje odgovarjajo tako slovenskemu, kakor hrvatskemu in srbskemu delu celokupnega naroda, čegar pretežna večina je kmečka in demokratična in čegar inteligencija je pred eno ali dvema generacijama izšla iz kmečkega stanu. Tako uradnik in član prostih poklicev, kakor kmet, trgovec in obrtnik, istotako pa tudi delavec ima skupne interese poleg svojih posebnih, ki pač niso razredni, ampak stanovski. Stanovske strokovne organizacije naj skrbijo za te posebne interese, ki se ne dajo ločiti od skupnih demokratičnih načel, ki jih je naš narod vedno priznaval in izvajal, takrat, ko so naši predniki vozili s čolni po Savi, tvorili in vozili preko Krasa, ko so se upirali nemškemu grofom in avstrijskim birokratom, pred letom, ko smo še vsi skupaj nosili tuji jarem, in danes, ko gremo v novi kraljevini novemu življenju nasproti.

Druška močna grupacija, ki pa obsega komaj polovico DK, so srbski radikali s konservativnimi in ponekod prevelikimi velesrbskimi tendencami. Njim nasproti stoji še manjša stranka podobnega načina mišljenja, hrvatski pravaši. VLS po svojem programu ne bo imela razloga, pridruževati se konservativnemu, da reči smemo nazadnjaškemu bloku teh nasprotujočih si, toda duševno tako sorodnih skupin. Pač pa se vidi že danes, da bodo stari pravaši polagoma napravili na hrvatskem mestu novi strankarski skupini, ki se danes zbira okrog prvih početkov, okrog »Narodne Politike«. Videti je, da bo Hrvatska kmalu postavljena vključno dosedanjim razcepjenosti pred novotranjopolitični razvoj v jasno ločene skupine po docela drugih smereh, kakor doslej.

Vse to je pridržano letom, ki so neposredno pred nami. Dotlej in pozneje ima velika Jugoslovanska demokratska stranka pred seboj še neozoročno težavo. Čakajo nas velike naloge, ki se dajo na kratko označiti: Izvršiti moramo svoj narodni, svoj gospodarski, svoj demokratski program.

Slovenski demokrate hočemo v tem velikem delu imeti svoj časten delež.

Še nekaj dostavkov.

Nedeljski »Slovenec« je napisal članek, v katerem kvitira naš sobotni članek »Nekaj svetov«, ki ga je napisal dr. Ivan Tavčar. Glavno glasilo SLS kvitira ta članek z dokaj zmernimi besedami, pravi da ga pozdravlja z veseljem in da je trdno prepričan, da se oblaki razprše in da nastopi zopet medsebojna strpnost in odkritost. »Mi želimo in hočemo načelnosti.«

Načeloma se glede politične taktike popolnoma strinjamo. Kakor hitro je to načelo priznava, je pa predpogoj za pošteno izpolnjevanje tega načela, da pometa vsak pred svojim pragom in da se nikdo ne postavi na stališče profesorja, ki daje deci nauke. Ne glede na to, da vzbujajo takšna poza veselos, vzbujajo tudi odpor. Mnogo bolj je, če se do dobra zlasamo, nego da si kdorkoli upa drugemu dajati z visokega nepotrebnih nauke. Kaj naj rečemo o dobri volji in o sporazumu glede taktike, če piše glavno glasilo SLS v eni sapi z očitki še: »Dr. Tavčar deli dobro in slabo na vse strani enako. Mi te mere za svojo stranko ne moremo sprejeti.« Ne morete sprejeti? Zakaj pa potem govorimo o sporazumu, zakaj se dogovarjamo o taktiki, zakaj skušamo lokalna nasprotja ublažiti, če te mere ne morete sprejeti?

JDS pač dokazuje, da se hoče boriti ne proti katerikoli stranki, pač pa za uresničenje svojega programa, načelno. Da pri tem snujemo svoje organizacije, da se v njih organizirajo naši pristajši, ki hočejo naša načela izvrševati, ali ni to lojalno, ali ni to nekaj po sebi umljivega, nekaj potrebnega? Če se v lokalni agitaciji, zlasti pa tam, kjer se shodov udeležujejo pristajši raznih strank, v razburjenju greši od obeh ali vseh treh strani, je treba vsaj razumeti, če tudi ne odobravati. Ali to mero sprejemate? Vsak sporazum glede taktike, vsaka lojalnost mora biti obojestranska. Ali je morda lojalno, kakor piše »Domoljub«? Nikjer še nismo čitali, da se obžaluje infamija, s katero se podtika Radić naši stranki. Nasprotno, »Domoljub« v svoji 14. št.

vilki še ponavlja to pisanje in govori v isti sapi o Radićevem vzoru, po katerem hočejo »kmeti liberalci ustvariti kmečko stranko, tako da izgleda za neukega človeka, ki besedi »Domoljub« ne deva na tehnično, kakor da je JDS na zadnje še celo v zvezi z Lahi in Madžari. Končno še, kdor hoče lojalnosti mora vsako nasprotno stranko imenovati z njenim imenom, ne pa z besedo, ki utegne v gotovem kraju in v gotovi okolici pomeniti psovko in ki je večkrat tudi tako mišljena. Ali je lojalno, kakor piše v petih noticah o nas zadnji »Domoljub«? Ali pa se ta lojalnost razteza samo na strankina glavna glasila, na druga pa ne?

Ali je lojalno morda to, da pristajši VLS n. pr. v Kamniku delajo našo stranko odgovorno za imenovanje g. Liningerja za okrajnega glavarja in da se je pričela proti nam agitacija, češ, da imamo zvezo z Nemci?

Tudi mi bi lahko navedli »tisoč slučajev«. V javnosti tega nečemo storiti. Predložiti hočemo zbirko takšnih slučajev vodstvu SLS, in stvar dogovora bo, da obe stranki, ki imata sedaj tudi jednake dolžnosti z ozirom na politični položaj v centralni vladi v Beogradu, poskrbita za lojalno strankino delo tudi tam, kjer gre za strankino agitacijo.

Dr. Zerjav nam je vsem pred nekaj dnevi v članku »Ne bodimo manjši kakor smo« povedal tehtne besede, dr. Tavčar je v članku »Nekaj svetov« povedal, kar je treba in s čimer v bistvu soglašata nedeljski »Slovenec« in »Nekaj dostavkov«. Za enkrat naj velja za pristajše vseh strank načelo, da se ne udeležujejo shodov, ki jih skliče druga stranka, in da takih shodov v nobenem slučaju ne motijo; da se pri agitaciji poslužujejo lojalnih sredstev in trditiv; da zastopajo načela svojih strank in njihovo stvarno izvrševanje; da nikogar pri tem ne vodi sovraštvo do nasprotnih strank, marveč vedno in izključno le pošteno prepričanje, da je treba delati v korist ljudstvu in da so načela stranke koristna ne zato, ker jih je povedala strankino glasilo, ampak zato, ker vodi pristajša prepričanje, da se da narodova politika na ta način najbolje uresničiti. Pri pregledih proti tem načelom je prvo zavrnilo — priznanje. Jednaka mera mora tu veljati za obe stranki brez razlike. Le po tem se bo dalo mesto životarenja politični živeti in delati, ali pa — ne pojde.

Nova stanovanjska naredba.

Ni še izšla, no, »Naprej« objavlja novo stanovanjsko naredbo, ki jo menda dobimo v prihodnji številki »Uradnega lista«. Potrebna je vsekakor bila. Niso pa potrebne nekatere robote, ki se naredbe, ki se bodo morale takoj omiliti, če nečemo, da se iz dosedanje stanovanjske mizerije ne napravi nova in hujša. Tako bo škodovala točka, da se ne sme odpovedati stanovanje ali njegova del v druge kot stanovanjske namene. Cela vrsta trgovskih kontorjev, pisarnarjen, ki se hočejo nastaniti, in slično, je s tem onemogočena, cela vrsta ljudi izgubi možnost otvoriti podjetje, ki bi prehranjevalo lahko več družin in koristilo v gospodarskem oziru javnosti. Res, da tudi verizniki ne morejo odpreti svojih »agencij«. Toda dobro in slabo ne gre metati v en koš, dokler je dovolj drugih in v tem slučaju dovolj nadzorovalnih sredstev in organov. — Preveč ozkosrčna je določitev glede števila stanovanj. Ali posli res ne sme imeti svoje sobe? Res da se da s posli napraviti »vrtica« in se po krivem za rodbino lahko zahiteva več sob, kakor potrebno, toda ali ne morejo tudi tu pomagati zaupniki in nadzorovalni organi? Ali pa morajo posli spati pod streho, v predsobi ali v kuhinji? To je vendar iz ozirov na higijeno in socialno pravičnost ravnotako nedopustno, kakor je nedopustna vporaba prevelikih stanovanj za male rodbine. Se bolj velja to za določbo, da se tudi kuhinja sme zasili uporabiti po drugi stranki. Ta določba je tako nevarna zdravju, hišnemu miru in utegne v njej tihati toliko hišnih sporov in nevarnih obremenitev za sodišče in razsodišče, da smatramo to naredbo naravnost za nesocialno. Končno ako se pričakuje nasciturno, ali se sme zakonskemu paru z dvema sobama odvzeti tretja brez ozira na eventualno zdravstveno stanje matere? To določitev s obžalovanjem pogrešamo. Druga velika pogreška je, da je napravljena v določbi razsodišča, ker je z njim odpravljena pritožna inštanca in ker jemlje ta določba možnost ne samo pravnih lekov, ampak tudi pravne pomoči. Ta navidez demokratična uredba pomeni naravnost kričečo krivico za vsakega, ki ni dovolj zgovoren, da zastopa svoje upravičeno stališče. Bodočemu sodstvu pa tudi ne pripisujemo one salomonske sposobnosti, da bi v večini slučajev razsodil »po lastnem preudarku« dovolj objektivno. Kakor je potrebno rešiti stanovanjsko mizerijo radikalno, tako ima vsak radikalizem svoje meje, zlasti potrebno je pa to tam, kjer utegne črka naredbe dati povoda izvrševanju ne pravice, ampak diktature. Naredba je sestavljena v takšnem duhu, da bi se nič ne čudili, če bi določala, da sme stranka, ki išče stano-

vanje, dobiti s sobo tudi še pohištve lastnika in s kuhinjo tudi krožnike in jedilno orodje in na zadnje še souporabo drvi ali jedilne zaloge. Mi odobravamo vsako pametno naredbo, ki je demokratično sestavljena in ki se demokratično izvršuje, toda ne odobravamo pretrfvanj, ne odobravamo demagogije, in zlasti zahtevamo, da se upoštevajo že v navedbi sami nekateri zdravstveni inzi, da se garantira hišni mir, npravnost, da ostanejo v veljavi določbe proti neznosnim sostanovanjem, da niso izključeni posli, da se respektira zasebna lastnina imetnika stanovanja in lastnika hiše (n. pr. proti podnajemniku, ki hoče na parketu cepiti drva, v kuhinji prati, se na vodovodu umivati itd.) in končno, da se spreminijo določbe razsodišč, tako da ima stranka, ki misli, da se ji godi krivica, »malo poslužiti se pravne« in leka in pravne pomoči. Dokler se naredba v tem zmislu ne spremeni, se z njo ne moremo zadovoljiti, ker ni pravična za vse, ne glede na to, ali ima naredba dovolj pravnega temelja z ozirom na še veljavne stare in na še veljavne za nas na novo sprejete zakone. Poslednje omenjamo samo mimogrede z željo, da se demogoška nardba v deželni vladi pred publikacijo primer-no izpremeni ali pa, da ji takoj sledi dodelek v zgorajšnjem zmislu.

Politične vesti.

Občni zbor krajevne organizacije JDS v Celju. V četrtek 3. aprila se je vršil v celjskem Narodnem domu lepo obiskan II. redni občni zbor krajevne organizacije JDS. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik dr. E. Kalan, ki je podal v svojem referatu dobro, vsestransko izčrpno poročilo o političnem našem položaju. V ospredju vseh vprašanj stoji še danes zunanje politične položaj, naše meje še niso določene. Alarmantne vesti, ki so dohajale zadnje tedne iz Pariza, so bile vsekakor preuranjene. Naše državno udejnjenje je de facto izvršeno, formalno še ne, ker še nismo od lige držav, ki zboruje v Parizu, kot država priznani, da se upravičeno smatramo kot zavezniki antante. Za nas skrajno neugodna in nesprejemljiva rešitev sporne vprašanja z Italijo se je zavlekla, mirno lahko izjavimo, da v naš prid. Nejasen zunanji položaj daje določeno smer-nico naši notranji, medstrankarski politiki. Mi doma imamo nalogo, da dajemo kar najkrepkejšo oporo in zaslonbo našim zastopnikom v narodnem predstavništvu. Naša stranka je državotvorna stranka, v strogi discipliniranosti povdarjamo kot najvišje načelo okrepitev mlade države, izključujemo strankarske boje, povdarjamo potrebi poglobitve organizacije z osnov-leg strank, ne pa strank proti strankam. Delovanje krajevne organizacije v pretečenem poslovnem letu je bilo dokaj živahno, bolj sicer izven Celja na shodih in zborovanjih, ko v Celju in celjski okolici sami, kjer čaka organizacija še mnogo dela. Iz tajnikovnega poročila, ki ga je podal urednik V. Spindler, posnemamo, da je šte-

LISTEK.

Filharmonično društvo.

Gotovo se bo kdo zopet zgražal. Ne samo v »Graski Tagespost«, ampak tudi v Ljubljani. Zadnjič je nekdo uokazoval, da je vsa naša (namreč slovenska) kultura nemškega izvora, da so nam vse prinesli Nemci itd. Zato baje nimamo pravice do starih nemških kulturnih gnezd, ki so tekom časa nastala po naših mestih. Mi smo že pri nemškem gledališču povedali, kako razumemo to stvar. Sedaj je prišlo na vrsto »Filharmonično društvo«. Vlada je dejala to društvo in njegovo prenoženje (180.000 kron) pod državno kontrolo. Obenem se javlja, da je načrt za ustanovitve konservatorija v Ljubljani že izdelan in da bo najbrže v najkrajšem času potrjen. To je zelo razveseljiva vest. Naša »Glasbena Matica« je stala že do sedaj na visoki stopinji in je tekom svojega obstoja ustvarila temelj za slovenski konservatorij. In ta umetniško tako visoko stojič zavod se je moral stiskati v tesnih prostorih one male hiše v Vegovi ulici, dočim je »Filharmonično društvo« razpolagalo z lepimi prostorom na lepem ljubljanskem Kongresnem trgu. Vsak tujec si je po tem pač mislil, da smo Slovenci v glasbeni umetnosti reveži in da Nemci vzdržujejo to umetnost pri nas. Seveda ni se bil tujec na koncertih prepričal, da je nasprotno res: toda potem bi gotovo ne

azumel kako je mogoče, da domači slovenski glasbeni zavod nima niti primernih prostorov, dočim ima nemški zavod svoje lepo poslopje. Kaj takega je bilo mogoče v Avstriji — danes je čas, da se zbriše ta javna laž:

»Filharmonično društvo« je eno najstarejših ljubljanskih društev. Nastalo je pravzaprav že l. 1702. Rodilo se je iz naše prve »Academiae operosorum«, ki je bila po vzoru italijanskih akademij ustanovljena l. 1693. Ta »akademija« je imela namen zbrati v sebi kulturno delavne ljudi in pospeševati vse vrste znanosti in umetnosti na Kranjskem. Leta 1701. je bila akademija slovesno odprta v deželni hiši. Njena pravila je čital stolni prošt Janez Prešeren. Delovanje akademije se je kmalu poznalo: znanost in umetnost je bila poslej v Ljubljani bolj cenjena. Zato se je hotelo povzdigniti tudi glasbo, zato je hoteli gojiti samo jezuiti za svoje posebne namene, za cerkev in za glediške domače predstave. Znan je bil jezuit p. Nikolaj Dolar, ki je v ljubljanskem jezuitskem kolegiju povzdignil glasbo s svojimi skladbami. Toda 1688. je ta pater odšel na Nemško in glasbena umetnost se je v Ljubljani malo gojila. Akademija je hotela pospeševati tudi glasbo, zato je nastala l. 1702. posebna glasbena družba »Academia-Philharmonica«. Njen ustanovitelj je bil Janez Berthold. Lne 30. julija 1702. je bila akademija odprta s slavnostjo na Ljubljani. Njen namen je bil gojiti cerkveno in posveto glasbo, pobožna Ljubljana tedanje dobe je želela pri božji službi kar največ sijati in umetnosti.

Društvo je torej sodelovalo na koru v stolni cerkvi itd. Pa tudi sicer je nastopalo z glasbenimi prireditvami. L. 1703. je bil v Ljubljani princ Evgen Savojski, ki je šel k armadi v Italijo in filharmonično društvo ga je sprejelo s svojo godbo — princ je rekel, da še ni kaj takega lepega slišal. L. 1704. je društvo priredilo veliko slovesnost na Ljubljani: igralo se je na razsvetljenih čolnih. L. 1705. je društvo pri »avguštinskih« sodelovalo pri žalni službi božji za umrli cesarjem Leopoldom. Nekaj let pozneje (l. 1716) je priredilo društvo v čast rojstva princa Leopolda regato na Ljubljani, ki se je končala zvečer s koncertom in plesom v deželnem dvorcu. L. 1718. je umrl ustanovitelj filharmonične akademije Lethold in s tem je bilo tudi konec prvemu delovanju društva. Sele l. 1794. je filharmonično društvo zopet oživelo in sicer so ga oživili ljubljanski meščani (Karel Moos, dr. Kogel, Jellenitzky, Plöcksch). Društvo je priredilo nekaj koncertov. L. 1796. n. pr. najdemo tudi našega Vodilka med člani društva. Karel Moos je umrl leta 1799. in vojni dogodki so močili uspešen razvoj. Vendar je društvo skušalo oživiti družabno življenje v Ljubljani. Imenovalo je n. pr. Maydna za častnega člana in l. 1800. je počastil s posebnim večerom slavnega angleškega junaka Nelsona, ko je prišel s svojo lepo lady Hamilton v Ljubljano.

V vojnem letu 1809. je vojaška oblast porabila društvene prostore zase in tako je za nekaj časa prenehalo delovanje. Za nas je glavna stvar, da vidimo v tem društvu kulturni zavod iz

časov, ko se ni bilo narodnih razlik in je vsako društvo združevalo v sebi vse meščane: delali so v njem Slovenci in Nemci. Seveda je bila znanost društva nemška, kakor je bila sploh stara Ljubljana do l. 1880 na znanj nemška. Ko bi bila Ljubljana v resnici nemško mesto, bi se ne bila mogla v nekaj letih izpremeniti v slovensko prestolico s skoraj čisto slovenskim prebivalstvom. V poprejšnjih letih je bilo »Filharmonično društvo« eno izmed onih društev, ki so jih Nemci okupirali zase. To jim je bilo tam lažje, ker so imeli zasedena najvišja mesta in so dobivali za take stvari podporo od vlade in od »Kranjske hranilnice«. Ob času, ko je nova sloverska pesem iskala zavetišča po Ljubljani, se je šopirila nemška glasbena umetnost v »Tonhalle«. To ni bil mogoče kak zavod, kjer bi bila nemška domača kultura ustvarjala kaj novega. Itepa, velikega, ampak je bila era onih nemških trdnjav, ki so vzrasle iz starih privilegijev in so se v njih nemški birokratje in aristokratje reprezentirali kot nekaki kulturnosoci. Ako je hotel svetovni umetnik v Ljubljani uspeti je moral nastopiti pod okriljem slovenskega glasbenega zavoda — ker mu filharmonično društvo ni moglo garantirati za zadosten obisk. Naša Ljubljana tudi v tem oziru ni delala nikakih izjem in je vsako glasbeno umetnost sprejela nepristransko kakor je zaslužila. Zato »Filharmonična družba« ni imela nikakega pomena več — ker sama iz sebe ni mogla nikakor ustvarjati. Radi verjamemo, da bi bila pod bivšo Avstrijo životala naprej in najbrže tudi delovala (z de-

narjem se da vse doseči) ampak kulturni faktor bi ne bila za nikogar več. S tem pa izgubi društvo svoj življenjski pomen. Danes je to samo še zunanji spomin — ostanki iz davnih časov.

Kulturno delo — (ki je bilo nekdanj v društvu) goje danes pri nas »Glasbena Matica« in druga pevška društva. Ali nimajo torej ta društva naravno pravico, da podedujejo zapuščino starih časov — prav tako kakor so zdaj narodi podedovali dedščino stare države. V »Filharmoničnem društvu« so bili svoj čas tudi Slovenci. Vse premoženje je last ljubljanskega meščanstva in temu meščanstvu gotovo ne more nikdo odrekati pravice, da zahteva, naj postane poslopje »Filharmoničnega društva« last našega bodočega jugoslovanskega konservatorija. S tem pride pravi lastnik, t. i. narod do svoje pravice in posesti, kajti vse to je vraslo na njegovih tleh in iz njegovih žuljev. Konec privilegijev — torej tudi konec temu, da bi par zaostalih ljudi stare dobe razpalagalo s preostori, ki jih nujno potrebuje razvijajoča se slovenska domača glasbena umetnost. Nemška glasbena umetnost bo našla na našem konservatoriju tisto spoštovanje, ki ji gre, vodstvo pa mora preiti v naše roke, ker mora zavod služiti naši kulturi. Ako pa bi se komu pri tem krčilo srce, naj se spomni na usodo »Slovenske Matice« — in bo spoznal, da se ni zgodila nikakršna krivica. Ljubljana z radostjo pričakaje, da se kmalu zasveti na Kongresnem trgu napis: Jugoslovanski konservatorij.

vilo članstva naraslo od 114 na 264, kar je pa še daleč premalo. V debati, ki se je razvila dodatno k poročilu odborovemu sta govorila g. Rebek in Prekoršek, prvi o stanovskih organizacijah kmetijskih, obrtniških in delavskih v okviru širše, vsenarodne demokratične stranke JDS, drugi o potrebi pogodbite organizacije z osnovanjem »političnega seminarja« in prirejanjem političnih tečajev. Pri nato sledenih volitvah je bila soglasno izvoljena v strankin izvrševalni odbor oficijelna lista. V vodstvo krajevne organizacije JDS pa so bili izvoljeni: predsednik dr. E. Kalan, namestnik Ivan Prekoršek, tajnik V. Spindler, blagajnik Nace Založnik, odborniki: Fr. Mravljak, dr. Božič, dr. Gy. Sarnac, Ant. Kolenc, Ivan Rebek, Vinko Kukevec, Gustav Simončič, Fr. Voglar; preglednik: Ed. Rudolf in Jos. Smertnik.

Zborovanje zaupnikov mariborskega okraja. V petek, dne 28. marca se je vršilo tukaj sestanek zaupnikov iz celega mariborskega okraja, da reši vsa sporna vprašanja v okraju ter se napravi načrt za bodoče delo v okraju. Navzočih je bilo okrog 50 zaupnikov. Zastopani so bili vsi sloji prebivalstva. Prisoten je bil tudi gosp. okrajni glavar dr. I. Pavic iz Slovenjgradca, ki je imel ta dan ravno uradni dan v Mariboru. Shodu je predsedoval gosp. inženir Pehehnik iz Vuhreda. O narodno - gospodarski organizaciji mariborskega okraja je poročal gosp. Mirko Lešnik, učitelj v Mariboru. Sklenilo se je, da se osnuje za mariborski okraj politično - gospodarsko društvo, ki naj prevzame vodstvo vsega političnega, gospodarskega in kulturnega dela v okraju, ki naj stoji nad strankami ter družbi prebivalstvu okraja k složnemu delu za povzdigo naroda. Izvolil se je pripravljalni odbor, in sicer gosp. inž. Pehehnik kot predsednik, župnik Volčič kot podpredsednik, kaplan Pavlič kot tajnik, kot odborniki pa sodnik dr. Kuder, posestnik Fr. Jenčič, nadučitelj Hren in učitelj M. Lešnik. O gospodarski organizaciji okraja posebej je poročal gosp. predsednik. Omenil je, da bo potrebno, da nekatere posojilnice spremenijo svoj delokrog, da se osnuje okraj. posojilnica ter da se nekatere manjše posojilnice opuste. Potrebno bo tudi takoj ustanoviti kmetijsko podružnico v Mariboru, čez nekaj let pa tudi še eno za Vuzenico in Muto posebej. O prirejanju shodov in manifestacij v bližnji bodočnosti v mariborskem okraju je poročal gosp. nadučitelj Hren. Sklenilo se je, da priredijo v vseh manjših krajih okraja podružne politične shode, v trgih pa večje manifestacije. Priprave za te prevzame novo ustanovljeno društvo. — Gosp. Oset, trgovec iz Mute, poroča nato o organizaciji obrtnikov in trgovcev ter o dobavi živih in blaga. Sklene se da se vpeljejo nadaljevalni tečaji za obrtnike in trgovske vajence, napravijo se koraki, da preide okrajna bolnišnica blaginja in obrtna zadruga v slovenske roke. Slovenske trgovce in obrtnike treba organizirati. — Gosp. nadučitelj Hren je še poročal o narodnem solstvu. Šole, ki so bile doslej le mučnice za našo dečo, se morajo spremeniti v prave narodne šole. Nemščina se v tem okraju ne bo mogla skokoma, ampak le polagoma umakniti. Treba bo šole podpirati gnotno, treba ustanovljati šolske kuhinje in dečo drugače podpirati, kajti ljudje so razvajeni po Schulvereinu in »Südmärki«. Vobče so pa tudi podpore potrebne. Obe enorazrednici v Brezno bi treba združiti. Sklene se, zahtevati za naš okraj dobre moške učiteljske moči, ki bodo zmogline v šoli, pa tudi zunanje ne uspešno delovati za povzdigo našega naroda. Zatehva se ustanovitev višje narodne šole za mariborski okraj. Višja gozdarška šola se naj ne ustanovi v Ljubljani, ampak v kraju, ki je za njo bolj primeren, n. pr. Maribor. — O enotnih krajevnih imenih je poročal gosp. M. Lešnik. Razvila se je obsežna debata v katero so zlasti posegli g. Drževnik, Zahernik, Ladinek, Volčič, Zapečnik, Pavlič in Hren. Določila so se za vse kraje, kakor tudi katastralne občine enotna krajevna imena, med katerimi se omenjajo zlasti kraje občine Ribnica na Pohorju, Maribek, Sobota, Vižnja, katastralne občine: Jančev vrh, Orlica, Javnik, Radelca, Brezni vrh, Mlake, Sv. Primož na Pohorju, Sv. Primož nad Muto, Vrata in Radvanje ter železniške postaje: Brezno, Vuhred - Maribek in Vuzenica. Vsi uradi se naprosijo, da rabijo ta imena. — Gosp. župnik Volčič je še nato poročal o temi: »Kakšne državne nameščenice rabimo v našem okraju«. Zatehva za naš okraj značajne, v narodnem oziru popolnoma zanesljive državne in druge javne nameščenice. Pomagajo naj ljudstvu v uradu in izven urada ter delujejo družabno z občevarjenjem, poučevanjem, petjem in govorom. Za nje velja Jurčičev izrek: »Ne samo, kar velewa mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«. Država in javne korporacije se naj tega zavedajo in nameste primerne osebe ter upoštevajo njih težavno stališče. Dobe naj v državi in javnih korporacijah potrebnost moralno in gnotno oporo. — Po zborovanju je bila v gostilni g. Terezije Lukas sja pripravljena odpora: storili so se izvršilni sklepi ter določili načrt bližnjemu delu.

Naša posebna telefonična poročila iz Zagreba in brzojavna iz Beograda.

PRESKRBA Z ŽIVILI

Beograd, 6. aprila. Ko je bila razglašena svobodna trgovina, je nastala na prvi hip zelo huda reakcija v prehrani. Zgledalo je, kakor da je vlada, hoteč prizadejati sedanji korupciji s centralami itd., smrti udarec, storila »asodepoln korak«. Kakor pa kaže sedaj, je imela vlada vendarle prav in se moramo nadejati, da bomo preboleli v najkrajšem času krizo, nastalo vsled svobodne trgovine, istočasno pa se oprostili najhujših težav dosedanjega vezanega prometa z živili. Pri rekonstrukciji kabineta se je mnogo razpravljalo o vprašanju, ali je v dobi svobodne trgovine sploh še potreben in umesten poseben resort za prehrano. Po temeljitih razpravljanju se je vlada odločila, naj ta resort vendar še ostane, ker je potrebno, da se neposredno iz samega kabineta vrši najstrožje nadzorstvo nad svobodno trgovino, se zatre vsaka zloraba in z železno metlo pomete sedanji sistem. Resort za prehrano je prevzel ministrski podpredsednik dr. Korošec, ki je kot energičen

mož porok za dobro in naglo izvedbo omenjenih nalog. Iz parlamenta samega je tudi izšlo več inicijativnih predlogov, ki naj bi omogočili, da država z vsemi možnimi sredstvi zagotovi preskrbo prebivalstva s hrano. Tu sem spada predvsem predlog člana Demokratskega Kluba poslanca Ribnikarja, ki določa najstrožje kazni za tihotapce in proglašja podkupovanje uradnikov za veleizdajstvo.

Poznavalci razmer so bili od začetka prepričani, da bo kriza, nastala vsled uvedbe svobodne trgovine, kmalu končana. Kakor se vidi, so imeli prav. Na eni strani so namreč na potu iz Amerike velike množine hrane, ki jo je nakupila naša vlada tam za 15 milijonov dolarjev. Prvi veliki transporti ameriške masti, ki bo stala samo 13 do 14 K kilogram, so že iztovorjeni v Gruzijo, in morajo prve količine dospeti vsak čas v Ljubljano, ako že niso. Bosna je deloma že preskrbljena. Na drugi strani se nahajajo v Sremlu in Banatu še ogromne zaloge hrane in treba je le energično preprečiti zlorabo in omogočiti reden promet, pa bo preskrba z živili zagotovljena. Tozadavne odredbe so že v polnem teku. Vlada se posebno briga za Slovenijo in upa zlasti, da bo z redno in razmeroma ceno prehrano znatno olajšala položaj državnih nastavlencev in vsega srednjega in delavkega stanu. Za Veliko noč bodo vsa naša večja mesta dobila dovolj moke in masti, specijelno za Ljubljano je že na potu iz Sombora 160 vagonov pšenice in 10 vagonov bele moke. Nadalje je že zagotovljen tudi transport nadaljnjih 140 vagonov pšenice. To je začetek in nadejati se je, da bo prehranjevalna akcija kmalu tako daleč, da bo Slovenija s hrano in zlasti z moko preskrbljena tja do avgusta.

Vlada bo strogo pazila, da izključi vsako draženje in drži cene čim najbolj nizke. Konkurenca ameriške masti bo v kratkem pripravila na trg tudi mnogo domače masti po nižani cen. Ministrski podpredsednik in minister za prehrano dr. Anton Korošec se je med tem posvetil težavnemu delu, da izčisti razmere v raznih prehranjevalnih institucijah. Danes je inšpiciral v Novem Sadu. Uspeh njegove inšpekcije je: 40 uradnikov pri različnih uradih je odpuščenih iz službe! (Tako je prav!) Poverjenik za prehrano pri bivši vojvodinski vladi, znani Popović in njegov namestnik sta iz previdnosti že popreje odstopila ko sta zavezala, da začneja briti nov veter.

Poslej bo posvetila vlada mnogo pažnje tudi preskrbi prebivalstva z obleko.

USTANOVITEV PLINARNE V BEOGRADU

Beograd, 7. aprila. Beogradska občina je sklenila, da si osnuje svojo plinaro, v kateri se bo izdeloval za celo mesto plin.

RADIČ SE V ZAPORU NE MIRUJE

Pariz, 6. aprila. Današnji »Temps« prinaša naslednjo vest: Italijanska delegacija (!) je dobila včeraj naslednjo brzojavko: Zagreb, 2. aprila. Za svobodo sveta, za katero sem se tudi jaz toliko boril, za svobodo bežne Hrvatske, vas prosim, da čujete moj krik bolesti, ki je isti čas krik bolesti hrvatskega naroda. Srbi so me zaprli, pošiljam to brzojavko s pomočjo nekega prijatelja, ki pa mora ostati tajen, da ga Srbi ne izsledijo. Skrilili smo v bližini Zagreba knjigo, katero je podpisalo 200.000 meščanov in kmetov, ki protestirajo proti srbski okupaciji in proti ustanovitvi kraljevine SHS ter prosijo Antanta, da jih osvobodi. Ta dokument, kakor tudi vsi podpisani vam stoji na razpolago, a ti meščani in kmeti danes predstavljajo celo Hrvatsko. Prosim, pokličite me v Pariz! Prosim, pošljite v Zagreb Antantno komisijo, da se uveri o naših čustvih. Srbi niso naši osvoboditelji, oni nas ne razumejo. — Stepan Radič. (Po našem mnenju ne sodi Radič v zapor, ampak v blazinico, ker normalen na noben način ni!)

Shod ŽJZ v Mestnem domu.

Jako živahen, mestoma viharjen je bil sinočni shod ŽJZ v Mestnem domu. Obisk velik. Predsednik I. Deržič je poročal o pogajanjih z vlado, povedal, da je dovoljen stoostotni povisek draginskih doklade, zahteva glede nabavne prispevka pa še ni rešena. Sledila je debata. Predsednik predlaga nastopiti

resoluciji:

1. Slovenski železničarji, zbrani na javnem shodu Zveze jugoslovanskih železničarjev v Mestnem domu v Ljubljani dne 7. aprila 1919, izjavljajo:

1. Sprejemajo povznanje mesečnih draginskih dokladov v izmeri, kakor jih je dovolila skupna vlada v Beogradu. Vse dosedanje izredne doklade, oziroma četrtletni nabavni prispevki morajo ostati nespremenjeni.

2. Skupna vlada dosedaj še ni odgledala zahtevi po enkratnem nabavnem prispevku, sklenjen na rednem običnem shodu Zveze jugoslovanskih železničarjev dne 16. februarja 1919, ki se glasi: da se vsa ta leta vsakemu slovenskemu železničarju za vsakega člana rodbine odstopi enkratni prispevek po sledečem razpredelu:

Usluženec 1000 K, žena 1000 K, podpreskrbljen otrok nad 10 let 700 K, pod

40 let 500 K. Opomba: Za največ štiri otroke, od 5-8 let, štela dva otroka za enega, nad 8 let, štela trije za enega. Železničar, ki služi nad dva leta, dobi polni prispevek, pod 2 leti, a vsaj tri mesece, 50 odstot. prispevek, pod tri mesece 25 odstot. prispevek. Razdobje 1. januarja 1919.

Zborovalci izjavljajo, da od te zahtevne ne morejo pod nobenim pogojem odstopiti. Boda in pomanjkanje slovenskih železničarjev je vedno večje. Pozivajo vse slovenske zastopnike v Narodnem predstavništvu in vse slovenske ministre, da to upravičeno prošnjo in zahtevo slovenskih železničarjev parlamentarnim in legalnim potom v najkrajšem času spravijo do popolne in ugodne rešitve.

3. Izrekalo zahvalo deželni vladi v Ljubljani, slovenskim poslancem in ministrom, posebno ministru dr. Kramarju v Beogradu, za dosedanje odločno zastopanje upravičenih zahtev slovenskih železničarjev.

4. Priznavajo težaven položaj slovenskih železničarjev, kakor tudi še težavnejši vseobčji položaj domovine. Pozivajo vse slovenske železničarje, da z vsemi sredstvi skrbijo za red in mir na železnicih v naši domovini, da se prepreči zapletljaj, s poudarkom, da tako dolgo, dokler vlada sama vpoštevata državni blagor in naše upravičene zahteve, bodo tudi slovenski železničarji vpoštevati državo in njene interese.

5. Pozivamo ravnateljstvo drž. želez., da takoj predloži ministrstvu sbrabljač v Beogradu, za pred mesec stavljen zahtevo po povišanju selitvenih pristojbin in vračunanje vojnih let.

II.

Zahtevajo, da isti poviški stopijo v veljavo pri južni železnici v Jugoslaviji. Ravno tako ponovno zahtevajo, da ravnateljstvo južne železnice, ako drugače ne, pod pritiskom, zviša dijete in draginske doklade za delavce v isti višini, kakor jih je Narodna vlada z naredbami 291 in 292, Uradni list od 20. januarja 1919, št. 39 za slovenske državne železničarje zvišala.

Sledil je vihar med ŽJZ in socijalnimi demokratji. Resoluciji sta bili sprejeti z velikim odobravanjem.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ameriška komisija v Banatu. LDU Pariz, 6. aprila. (Brezlično.) Vesti iz romunskega vira pravijo, da je prišla v Temišvar ameriška komisija, kateri načeluje g. G. Goods in Davison, in ki ima nalog, da se informira o dejanskem položaju v Banatu ter poroča o svojih vtisih mirovni konferenci.

Važen shod. LDU Maribor, 7. aprila. Včeraj je bil tukaj dobro obiskan shod živinorejcev, ki ga je sklical mariborski okrajni zastop.

Zbogom! LDU Maribor, 7. aprila. Včeraj popoldne je zapustila Maribor italijanska misija in odpotovala v smeri proti Gradcu.

V čast gostom. LDU Maribor, 7. aprila. Včeraj je priredil knezoški dr. Napotnik svečanost obred na čast francoski misiji, ki so se ga udeležili vsi predstavniki cerkvenih, civilnih in vojaških oblasti.

Ali ne znamo napraviti reda? LDU Maribor, 7. aprila. Iz Prekmurja je došlo nastopno poročilo: Boljševizem se v Prekmurju grozno širi. Muke, ki jih mora trpeti slovensko prebivalstvo pod madžarskim boljševiškim nasilstvom, so nepopislne. Vsak prebivalec mora oddati polovico vsega svojega imetja, med drugim tudi živila in živino. Srebro in zlato se sploh od vzameta. Ženske posiljujejo in če se branijo, jih kratkoma ustrelje. Zgodili so se trije slučaj, in sicer v Bakovcih, Soboti in v Adrijancih. Ustrelje so tudi dva mladeniča, ki sta hotela braniti svoji dekleti. Uredniki »Novine« v Černeckih so izgnali. V njegovi tiskarni pa tiskajo pod istim naslovom boljševiški list, ki ga mora vsak prejšnji naročnik vzeti. Kaplan iz Belatincev in neki bivši poročnik, ki sta oba Slovenca, sta danes zbežala čez Muro. Ljudje komiteta Zala prosijo, naj se sporoči našemu jugoslovanskemu vojaškemu poveljstvu, da naj vendar enkrat sedsede te kraje ter reši prebivalstvo groznega nasilstva. Govore, da bodo dosedanje posadke zamenjane z rdečimi gardami, ki mislijo napraviti smek proti Čehoslovski in proti Jugoslaviji.

Anglež na potovanju. LDU Maribor, 7. aprila. Včeraj ob 9. popoldne se je odpravil v Zagreb angleški vojaški ataše Temperley, ki se je mudil dva dni v Mariboru. Na kolodvoru se je poslovil od angleškega zastopnika general Maister s svojim stabom.

Vošk menja diako, čudi pa nikdar. LDU Maribor, 7. aprila. Mariborska nemška mladina razširja po mestu male listke, na katerih je napisano »Marburg ist sicher deutsch«. Zdi se, da se Nemci od neke tajne strani podpihujejo kljub odločanju italijanske misije iz Maribora. V zadnjih dneh so začeli Nemci nastopati zopet predrzneje ter izjavljajo po javnih lokalih. Tako sprašujejo na pr. po trafikah: »Wann werden die Windischen abziehen?« Da pokažejo svojo staro in tudi večjo kulturo, zmerjajo na trgu slovensko kmetijsko prebivalstvo z psom »Windische Hunde«, ki je uživala v bivši Avstriji domovinski pravico. Na sobotnem, tudi od Nemcev obiskancem živilem trgu, so nemške ženske govorile s slovenskimi kmeti, ki demonstrativno edinele v nemščini, češ, »Ich versteh' schon, will aber nicht windisch reden«.

Dokument iz habsburškega buržoazstva. LDU Maribor, aprila. Našim oblastim v Mariboru je došlo v roke nemško pismo, ki je zelo zanimivo vsled razmer med nemškim vojakom in ki slove v prevodu: Ljubi prijatelji in tovariši! Zopet enkrat znamenje življenja, si boš mislil, ko boš prejel te vrstice. Odkrito povem, da nisem kljub temu, da sem pogosto mislil na te in drugo tovarš, prišel do tega, da bi ti napisal kako pismo. Mi živimo tu v resnici kakor v paradizu, kajti tu spodaj pri bedastih nemških kmetih ne delamo drugega, kakor da pijemo, jemo, ljubimo in spimo. Tako bomo namreč da le kmetije so še vselej, da nas morejo piti. Imamo slovitega dr. Kamelkarja, nekaj uradnikov, učiteljev in poštarijev. Ti drže z nami in popivajo z nami, da je groza. Tu v Halbenraun je poštari Keren, ki je kmetu tako prenelil pred Jugoslovani, s katerimi pa bi se kmeti radi spopadli, da smo se morali od smaha vrniti po tih. Kmetje grozijo namreč, da

pravilnice o Jugoslovanih ter nas pitajo in napajajo, da je veselje. Mislim na tebe in tisoče drugih častnikov in Gradcu in na Dunaju, kako morate stradati in ne veste, kaj začeti. Pridi vendar semkaj in zbornaj se kak tisoč častnikov skupaj ter pridi v to lepo pokrajino. Strahu pred streljanjem ti ni treba imeti. Ako streljamo, pogem streljamo v zrak, in celo to opravi moštvo. Mi sedimo mirno za mizo, pijemo vino, jemo prekajeno svinjino in pustimo Jugoslovane sploh v miru. Za jesti je tu še za tisoč drugih častnikov in moštva. In končno, ako nam bodo kmetje do zadnjega vse dali, potem gremo kakor kobilice dalje proti ogrski deželi. Tam se še najde mnogo živeža. Kmetom se kratkoma reče, da se jim bo branila njihova domovina. Jugoslovane pa je najbolje pustiti v miru, saj nikomur ničesar ne stane. Ako bi ne bilo nas in par zagriženih advokatov, bi se kmetije že davno z njimi spopadli. Kajti, kaj jim more še nuditi Nemška Avstrija? Lakojo in bedo, nič vreden denar in še več častnikov in vojakov. To je vse, kar še imajo. Končno ključem: Živel vojaški stan, dokler bomo imeli tako bedaste nemške kmete! Dobro! Pridi gotovo in kmalu ter pripelji s seboj še par tisočev v lepo štajersko deželo. S prijateljskim pozdravom tvoj — stari gospod.

Mestni svet v Celju. Kakor se nam poroča, je vlada konečno imenovala za Celje mestni svet. Te dni je bila prevzeta tudi celjska nemška trgovska šola, vodstvo je poverjeno ravnatelju meščanske šole g. Beno Sranjniku.

Boljševske grožnje v Celju. Za 1. april so neznani boljševiki nalepili po vseh celjskih vogalih lepake, ki obetajo boljševikom boljše čase in skorajšnje odrešenje. Mnogo je pri nas nezadovoljnosti, več neupravičene, ko upravičene. Tisti, ki najbolj trpijo, to so uradniki vseh kategorij, razum denarnih zavodov, so mirni in tihi, če je to že obup in resignacija, ne vemo. Vsi oni pa, ki kriče in grozijo, imajo pri tem svoje posebne namene. In končne korenine tega modernega zla segajo vedno k obglavljeni nemškutarji. Priznavamo, da se z vislicami in ječo ne vzgaja in ne ozdravi bolnih socialnih razmer, odločna strogo brez napačnega usmiljenja in prizanašanja pa je nujno potrebna.

Mahnč je Lahom na poti. LDU Bakar, 7. aprila. Italijanske oblasti so hotele v Italijo deportirati škola Mahniča. Opuštile so svojo namero edinele vsled slabega škofovega zdravlja. Kakor pa se sliši, očejo škola prisiliti, da zapusti Krk in se preseli na Hrvaško.

Nemška nasilstva na Koroškem. Ljubljanski dopisni urad je od verodostojne osebe o nemških nasilstvih v velikovškem okraju prejel obširnejši dopis, iz katerega posnema: Dne 29. in 30. marca t. l. so po slovenskih vaseh velikovškega okraja hodili nemški vojaki in orožniki ter z največjim nasiljem iz vsaj k nemškemu »alarmkompanijam« gonili vse slovenske, 17 ali 18 let stare mladeniče. Nemški nasilniki so vdrali v hiše ter z naperjenimi bajoneti in nastavljenimi revolverji grozili, da ustrelje vsakogar, ki bi se njihovi zahtevi protivil. Gorje mu, kdor bi se drznil reči, da ne pojde z njimi, ker se ne mara in ne sme boriti zoper svoje krvne brate! Ker se je nekaterim slovenskim fantom vendarle posrečilo pravočasno pobegniti, jih Nemci niso zaleli vojaki, kolikor bi jih bili radi. Slovensko prebivalstvo je obupano in prosi čimprej rešitve izpod neznesnega jarma.

Spomenica. LDU Beograd, 7. aprila. Včeraj popoldne je izročila deputacija Jugoslovanskega kluba ministrskemu predsedniku Stojanu Protić spomenico z zahtevami glede naše severne meje. Ministrski predsednik je izjavil, da popolnoma pojmuje klubove zahteve in da jih bo upošteval v polni meri.

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

Na Bavarskem gospodujejo sovjeti. LDU Monakovo, 6. aprila. DKU. Na Dunaj dospelo ob 2. jutraj. »Korrespondenz Hoffmann« poroča: Brzojavka vsem delavskim svetovim! Delavno bavarsko ljudstvo je zatrlo vse strankarstvo ter se spojilo v močno zvezo proti vsaki nadvladi in izkoristitvi. Delavski, kmetijski in vojaški sveti prevzamejo vso javno oblast v roke. Deželni zbor se razpusti. Na mesto ministrov postopno poverjenici in komisari ljudstva. V Monakovem je vse mirno, gospodarstvo in uprava se nadaljuje. Vsi nastavljeni in uradniške skupine dežele so se izrekli solidarni z delavci ter si zagotovili skupno zaščito in nadaljevanje produkcije. Obratne nadzorujejo obratni sveti delavcev in nastavlencev ter jih upravljajo skupno z vodstvom. Vse je last splošnosti, radi tega je izključena vsaka samostojna vlada. Sveti delavcev, kmetov in vojakov imajo povelje, da povsod skrbijo za obrambo republike svetov in za miren razvoj. Oni prevzamejo trajno oblast in kontrolno upravo ter so delavnemu ljudstvu odgovorni za vsako počenje in nehanje. V ponedeljek, dne 7. aprila je narodni praznik. Ta dan praznuje delo. Železniški prehranjevalni, vodni obrati in oni za razsvetljavo in kurjavo preskrbujejo ljudstvo nadalje. — Podpis: Revolucionarni osrednji svet Bavarske. Po naročilu: Nikisch.

Razgled.

Srbska pravoslavna cerkev v Londonu se prične v kratkem graditi. In sicer iz zgrade Angležev na svoje stroške. Stavbišče je daroval neki bogati Anglež, neki drugi je daroval neki bogati Avstrijec, neki drugi bogataš pa je izročil novo imenovaneu srbskemu vladar dr. Nikoli Velimiroviću za zgradbo te cerkve 20.000 funtov sterlingov, to je v sedanjih naših denarnih vrednostih okroglo pol milijona kron.

Alarm. LDU Pariz, 5. aprila. (DKU Brezlično.) Pod napisom »Romunija v nevarnosti« označujejo francoski listi položaj Romunije kot zelo ogrožen od boljševikov. Madžarov in Bolgarov.

Dnevne vesti.

Pravoslavni koncert glazbe Srbske Kraljeve Garde v Ljubljani se vrši danes v torek, dne 8. t. m. popoldne ob 5. do 6. ure v »Zvezdi« z izbranimi gospodom. Koncert vodi I. kapelnik Garde gospod Rendla. Garda razvada. V zadnjem času imajo ljubljanski mesarji dovolj blaga seveda je pretrpano drago, ker se proti različnim prejemcem in silnim plačavkam še vedno ni

nič ukrenilo dasi te razmere kriče v nebo. Zlasti stojnice v Solčnem drevodu so bogato zalozene z raznovrstno mesnino. Zdi se, da se je za znova pojavila grda in iz zdravstvenih ozirov naravnost nedopustna razvada, da stranke otipavajo v rudi viseče meso, ne glede na to, ali ga potem kupijo ali ne. Nič pa ne bo trdili, da imajo vse take stranke tudi res čiste in snažne roke zlasti sedaj, ko je odstotek kožnih bolezni tako znatno poskočil. — Pristojna oblast naj nemudoma ukrene, da bodo imeli mesarji na vidnem kraju pritrjene tablice z opozorilom, da je otipavanje mesa prepovedano. Za vsak tozadeven prestop naj bi bila odgovorna oba dela: stranka in mesar. Prepričani smo, da se bo ta grda razvada kmalu zatrla, če bo oblast nastopala z zadostno strogotostjo. Zadeva je obširnejša pomena.

Razne krivonose ptice so se v zadnjem času pojavile v Ljubljani. Prileteli so ti ptici večina iz Zagreba in sosedne Hrvaške. Srečavši jih po ulicah, hotelih in kavarnah. Zdi se, da so nekake prestraže, ki imajo nalogo, da sondirajo teren in šance. Opozarjamo našo javnost na nevarnost, da se i pri nas naseli tisti živelj, ki je žal že domalega upropasti sosedno Hrvaško. Stojmo na straži! Pred tem pa naj ne bo nobenega hišnega lastnika, ki bi dal tem krivosom v najem kak lokal. Ako bi se kdo v tem oziru izpozabil, ga bo treba brez pardona postaviti na sramotni oter. Imamo že pljavik dosti, nam ni treba več novih! In še jedno je, kar izjiva odpor proti tem ljudem — da ostentativno provocirajo s svojo »jiddische« nemščino. Tega v Ljubljani kratkoma ne trpimo več. Kdor v Ljubljani ne zna slovenski ali srbohrvaški, zanj tu ni prostora, naj pobere šila in kopita!

V Ljubljani vedno več židov! Neki židov se hvale, da bo tu v Ljubljani kmalu tako, kakor v Zagrebu, da prihajajo »sineer« Leita« že povsod v trgovino, banke itd. in da so se že organizirali. Pravijo, da jih je v ljubljanski organizaciji že 391. Ti so vrhu tega še stari avstrofili, ki bodo poleg navijanja cen, veriženja in nesolidne konkurence tudi politično zgažali delali. Pozor torej pred nečloveškim in nepotrebnimi gosti! — Poziv. Po naročilu blyšega častniškega zbora bh 4. pešpolka, vrnem iz fonda za vojni album imenovanega pešpolka vplačane naročnine po 40 K za vsak naročen izvod in sicer proti vplačanju tozadavne pobornice. Dr. Milan Korošec, odgovornik v Ljubljani, Knafličeva ulica št. 4.

Begunec iz zasedene ozemlja! Pripravljalni odbor beguncev iz ozemlja, zasedenega po Italijanih, vabi begunce na posvetovanje, ki se vrši dne 9. t. m. ob 6. popoldne v restavraciji pri Zlatorogu. Razpravljalo se bo o važnih begunskih vprašanjih. Pripravljalni odbor.

Državni nameščenici iz Trsta in Goriske, ki služujejo v Jugoslaviji.

V petek zvečer je bil sestanek državnih nameščenecv iz Trsta in Goriske, ki služujejo v Jugoslaviji, v prvi vrsti seveda od njih v Ljubljani. Ta sestanek je bil sklical vodja poštno - čekovnega urada gosp. dr. Maričič, ki je navzočim razložil, da bi se sedaj, ko je začela v Ljubljani uradovati mednarodna komisija, nemara dobilo dovoljenje za potovanje njihovih rodbin in za prevoz njihovega pohištva v Ljubljano. Po daljši debati se je izvolil odbor, ki bo z oblastmi stopil v stik. — Zaradi potrebnih podatkov, ki jih ta odbor nujno potrebuje, da v, koliko oseb pride sploh v poštev, naj se državni nameščenici čim prej osebno zglase v Narodnem svetu, Franciskanska ulica (hotel Union). Odbor sprejema prijave od danes, toka, dne 8. aprila naprej od 3. do 6. popoldne. Predvsem naj se zglase oni državni nameščenici, ki že imajo stanovanje v Ljubljani ali drugod in ki imajo rodbino in pohištvo v Trstu ali na Goriskem.

Premeščanje častnikov. Kakor čujemo, je več častnikov, ki so bili prevzeti iz bivše avstro - ogrske armade v našo vojsko, premeščeni v Srbijo in Macedonijo. Ta ukrep se nam zdi zelo umesten, ker je potrebno, da se častniki temeljito nauče srbskega jezika in se učijo v misljenje in čustvovanje srbskega dela našega naroda. Takisto pa je tudi za srbske oficirje potrebno, da spoznajo slovenski del našega naroda in se prične njegovemu narečju.

Za invalidne celjske bivšega 87. pehotnega polka. Del invalidnega zaklada pri bivšem 87. pehotnem polku se razdeli tem kom meseca maja na invalide tega polka, ki so državljani kraljevine SHS. Prosilci se naj takoj meseca aprila osebno zglase v sobi št. 31. v I. nadstropju v vojašnici poleg »Narodnega Doma« v Celju, kjer se vsako sredo in soboto vrše komisijonalne preiskave invalidov. Vsak prosilec naj prinese sabo potrdilo svojega županstva, da je brez premoženja in potreben podpore. Za resničnost teh potrdil je vsak župan osebno odgovoren.

Sramotni posel konfidentov in ovaduhov so pod avstrijskim režimom opravljal najrazličnejši ljudje iz vseh slojev in stanov, po večini same moralne propalce. Tudi med našimi obrtniki so bili tak taki, ki so se udeležili v službo policije. Tako je na primer začetkoma vojne denunciral neki V. znanega mizarskega mojstra Primožiča in v njegovi družbi se nahajajočega prijatelja z Reke, češ, da sta se v njegovem lokalu veselila avstrijskega poraza v Srbiji ter ju dal aretirati, kar je imelo za oba usodopolne posledice. Sam V. je radi dotične afeze osebno interveniral pri policiji ter tam nastopal kot najet policijski konfident, karakterizirajoč Primožiča kot znanega srbofila, ki sovraži vse, kar je avstrijsko kar je zlasti dokazal v času, ko je bil član mestnega občinskega sveta. Primožič se je mogel rešiti iz nevarnega položaja samo na ta način, da se je dobrovoljno zatekel v vojake, kjer pa je seveda neprestano visel nad njim Damoklejev meč »p. v«. Vrh njege je takratna vlada črtala njegov rodbini po zakonu in pripadajočo vojno podporo po 8 kron in ji odmerjala samo 4 krone. In s to bavateljo je moral števila Primožičeva rodbina živeti ves čas vojne. O stvari bomo še sregovorili.

Kratka zgodovina Slovencev. Hrvati in Srbov. Tako se imenuje knjižica, ki jo je za ročno uporabo v šolah izdal profesor Matija Pirč. To izvanredno dobro misel pozdravljamo. Zal nam je pa, da knjižice vključ najbolsimenu namenu, ki je vodilni satelita, ne moremo orioročati. Zgodovina Slovencev je namreč v primeri z zgodovino Hrvatov in Srbov preveč obširna. Pisatelj se kar ni mogel ločiti od vnuv,

vsaka posamezna stvar se mu zdi važna, tako da postane njegova zgodovina Slovencev nazadnje delce, pri katerem ne vidi ali je glavno Slovinci ali Avstrijci. — Od 90 strani teksta je od 8. pa do 52. strani vse slovenska zgodovina; hrvaška, ki je mnogo bolj komplicirana, se mora zadovoljiti z 20. stranmi, srbska pa s 17. Nobeno čudo ni, da sta tako hrvaški kakor srbski deli popolnoma nepregledni in da ni videti nobenih enotnih vidikov ki so vodili svoječasno hrvaško in srbsko zgodovino. Zlasti ni videti, kako sta se obe plemeni borili v žalostni prošlosti vsako za svojo historično državo, dokler se iz starega zgodovinskega državnopravnega ideala ni razvil novi narodni ideal, ki je tako pri Slovincih, kakor pri Hrvatih in Srbih hotel mesto starih zgodovinskih enot ujedinjenje trojednega naroda, ki ga nam je svetovna vojna končno uresničila. Druga pogreška, ki bi jo nobena še tako kratka zgodovina ne smela imeti, je to, da se pisatelj ni nikjer trudil navesti v zgodovini one točke in dogodke, ki kažejo, da smo tudi takrat kljub raznim nasprotnikom imeli medsebojne stike in da je pod širokimi plastmi zgodovinskega pepela vedno telesa iskra skupne narodne zavesti, narodne skupnosti vseh treh plemen. Kljub fevdalizmu, verskim in socialnim bojem itd. je končno nacionalno vse, kar je spajalo Slovence in Hrvate, Srbe in Dalmatince, Prekmurce itd. v časih celjskih grofov, kmečkih upov, reformacije in protireformacije, gušarstva na Jadranskem morju, borbo z Benečani in Turki, plovitve po Savi itd. Možeče bi pri navedbi vseh teh zgodovinskih važnih dogodkov, zlasti če bi posebno poglavje pokazalo, da smo v prošlosti take stike imeli, povečala obseg knjižice za nadaljnjih 30 strani in če bi hrvaška in srbska zgodovina bili obdelani tako, kakor slovenska, za nadaljnjih 100 strani, toda zgodovina bi ostala še vseeno kratka, a našli bi v njej vsaj to, kar mora v takšni kratki zgodovini biti vsaj omenjeno in kar išče v njej oni slovenski učitelj ali duhovnik ali dijak itd., ki hoče brez debelih knjig na kratko informirati sebe, potem pa svoje domače, šolsko dečo itd. Ker nam Pirčeva knjiga ne daje pričakovane in potrebne, bomo pač primorani še počakati, da nam kdo izda kaj boljšega. Naj bi ne čakali predolge.

Doklade državnim uslužbencom. V večeršnjem našem brz. poročilu se je vrnila pomota. Pokvarjeni pasus se mora glasiti: Delegat finančnega ministrstva je v sporazumu s predsednikom državnega sveta odredil, da je državnim uslužbencom, ki imajo po dosedanjih predpisih pravico do dražinskih dokladov — izjemski uradniki od VII. činovnega razreda naprej — izplačati na račun povzika teh dokladov naslednje zneske in sicer 100 K v I., 150 K v II., 200 K v VI.—VIII. družinskem (ne činovnem) razredu. Za delavstvo tobačne tvornice se zadeva posebej uredi.

Imenovanje: Gozdni komisar II. razreda inž. Alojzij Strancar je imenovan s 1. marcem za gozdnega komisarja I. razreda v IX. činovnem razredu; inž. agr. Bogdan Pahor je sprejet v državno službo kot praktikant in dodeljen kmetijsko-kemičnemu preskuševališču v Ljubljani; absolutent češke srednje kmetijske šole v Kadaniu Franc Wernig je sprejet v državno službo kot strokovni praktikant in se začasno namesti na kmetijski šoli v Velikovicu; pisarniški oficijant Dominik Zaplotnik je imenovan za deželno-vladnega kancista v XI. činovnem razredu.

Ukradel je 4. aprila Peter Klemen, rojen v Predjambi, občina Bukovje pri Postojni, star 32 let, srednje velikosti, črni las in brki, širokega temnega sumljivega obraza sledeče stvari: 2 novi štofasti obleki: ena temnorjave barve (pepita) in ena črna ter nov črn hlaček, belo srajco, tople triko spodnje hlače, Obleka mu je prevelika. Kdor bi ga izsledil v tej obleki, naj sporoči to orožnikom proti nagradi 200 kron. Ivan Srebotnik, št. Jur na Taboru, Savinjska dolina.

Umrla je v Moravčah ga. Čebelica Tomanova roj. Razinger. N. v m. p.!

Vremensko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji značilni tlak 736 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7.	2. pop.	735.0	14.0	brezvetr.	oblačno dež.
9. zv.	730.6	11.8	.	.	.
8. 7. zj.	720.7	11.7	sl. jgv.	dež	.

Padavina v 24 urah 13.2 mm

— Srednja večerjska temperatura 11.4°, noč. 8.1°. Vremenska napoved za jutri: Večina slabo, spremenljivo in vetrovno vreme.

Kultura.

L. C. Meurville, Reves et Glanes. Francosko-slovenski odnosi, ki so se bili začeli oficijelno z uspešno priveditvijo v ljubljanski operi, so se zadnje tedne nekoliko zrahljali sprico novic, da nas je Pariz pustil glede naših teritorialnih zahtev na cedilu. Toda naj potečejo mirovna pogajanja kakorkoli, nova smer naše prosvete proti zapadu se ne bo mogla bistveno izpremeniti, če ne maramo zopet zapasti v duševni plen germanstvu, katerega smo se do grla preobdelali tekom stoletij. Za enkrat so pa medsebojne vezi še dokaj ohlapne. Par mesecev biva in poučuje v Ljubljani g. Bocquet, ki se je usidral tukaj po svoji nadširiletni internaciji na Češkem; dalje delujeta na realni dva francoska podčastnika-profesorja in v kratkem pričakujemo g. Aligouda, ki je že živel pred vojno v beli slovenski prestolici. Opravka bo za goste od Seine vedno dovolj, saj se celo eliši o nameravanih izdajanjih francoskega lista v Ljubljani. Med glavne činiteleje vzajemnega spoznavanja pa šteje sedaj gotovo izj. inženir Meurville, ki ga je na njegovem kolobarjenju križem sveta zaslužila usoda — avstrijska

policija med nami, kjer je bil konfiniran skozi vso dobo svetovne vojne. Ravno kar je izdal ta gospod pri Jugoslovanski tiskarni zbirko pesni z naslovom »Sanje in Paberkic: čedno opremljena knjižica s 25 pesmicami, od katerih so tri petine isvirne. V uvedni pesnitvi, posvečeni Slovincem, je izražena hvaležnost za sočutje, ki ga je našla pesnikova družina med Ljubljanci: poli so skupaj Marseljezo in delili skromne grizljaje. »Mlekariček« so dokaj plastične, v oplanem slogu Teofila Gautiera. »Uspavanka« nas spominja na slično Richepnovo iz Chanson des Gueux, s skoro istim pripevkom:

Dors, mon fieu, dors,
il fait froid dehors.

Vse mine! To je misel zlita v gladke stihle na ženo Marguerito kakor i v kitice z naslovom »Se veste...?«, ki ne izzevne nič manj ljubko nego Villanova »Mais ou sont les neiges d'antan?« Deskriptivni motivi so na sploh najbolj pogodi; poleg drugih hočem poudariti »Volec«, s katerim kranjski Janez orje v stalnem, eksotičnem »lès — obrni«. Uspeli sonet »Prešeren, poklonjen Otonu Zupančiču, zaključuje:

En toi, fort, triste et doux, m'attire
Un peuple entier persécuté
Qui a souffert, pleuré, chanté!

Izvirniki — brez miselnih drznosti — vas čisto domisljijo na razne večje francoske lirike; prevodi iz Prešerana, Gregorčiča, Jenka (dva celo iz madjarščine) pa se čitajo brez spotike in g. prelagatelj bo žel nedelje, priznanje, ako še nadalje seznanja svoje rojake z našimi slovstvenimi proizvodi. Dober posnetek tekočih »Gregorčičevih rimc« se mi zde take ujeme:

Et revit en mon cœur lassé
Le souvenir de l'heur passé,
Des fleurs pas encore fanées,
De l'or des jeunes années.

Avtor rabi precej zastarelih izrazov in se hvale vredno drži najnovejših tehnik, ki zamenjara neme e za samoglasniki. Sklepna popevka v narodnem duhu, o Jerneju, ki se od Micke vrne k prvi ljubezni s Franko, pa izpahuje polglasne e celo med konsonanti, toda zaznamovati tak izpah pred naslednjim vokalom se pravi trdit, da je sneg bel. Pol dučata nepravilni diakritičnih znakov je odpustil greh za našega stavca, ki ni vajen čitati tujih rokopisov. A. D.

VSEUČILIŠČE.

Iz vseučiliške komisije se poroča: Ko je došla vest o sklepu ministrskega sveta, da se dovoli ustanovitev vseučilišča v Ljubljani za letošnji jesen, se je vseučiliška komisija pri deželni vladi v svrhu hitrejšega izdelanja vseh podrobnih načrtov razdelila v pet odsekov (za vsako fakulteto: teološko, juridično, filozofsko, medicinsko in tehniško posebni odsek). Tudi se je pri društvu slov. inženierjev sestavila subkomisija za pridobitev začasnih vseučiliških prostorov. Vsi ti odseki so predložili svoja poročila vseučiliški komisiji, ki jih je v svoji XII. seji dne 29. pret. m. po temeljitem obravnavanju odobrila. Poročilo vsake fakultete sestoji iz temeljnega osnutka studija na fakulteti, iz učnega reda, seznama vseh nujno potrebnih stolic in institutov ter iz imenika učnih moči, ki bi prišle prej ali slej v poštev. Vsebuje obenem predloge za takojšnje imenovanje 2 do 3 vseučiliških profesorjev za vsako fakulteto, ki naj bi, čim so imenovani, prevzeli nadaljno organizacijo in izvedbo. Nastanitvena subkomisija je izdelala načrt, ki kaže, koliko in kakšnih prostorov bi bilo potrebno za začasno nastanitev fakultet, in kje bi se prikladili dobili. Vsakemu fakultetnemu načrtu je pridejan tudi po možnosti proračun potrebnih za leto 1919, zlasti pa za najbližjo prihodnost. S tem je vseučiliška komisija izgotovila naavete, ki merijo na otvoritev tehnične fakultete že v nekaj tednih, ostalih fakultet pa v letošnji jeseni. Celotni izdelek je predložen naučni upravi in od njenih nadaljnjih ukrepov je uresničba načrtov zavisna.

JUGOSLOVANSKA AKADEMSKA MENZA.

Teško je popisati vtise, ki smo jih dobili ob prihodu v Zagreb. Mnogim izmed nas je bilo mesto popolnoma tuje in skoro nemogoče se nam je zdelo življenje v mestu polnem židov in tudi Hrvatov, ki so se le preradi navzeli židovskih idealov. Za drag denar smo si kupovali hrano, a vstrajali smo, ker smo se zavedali, da se učimo za narod in nam je bilo zato škoda vsakega izgubljenega trenutka. Verjeli smo obetanjem in obljubam, ki so se končno vendar uresničile: dobili smo tudi hrano po zmeranih cenah v »Menzia«. Privatna ustanova je bila to, ki se je vzdrževala le ob dnevnih 5 K, v i jih je plačalo dijaštvo, oziroma podpornica država za revne akademike. Ni čuda, da je pri sedenju zagrebški dragotni moral tudi to društvo ali bo moralo v najkrajšem času likvidirati. Že itak ne predobra hrana je postajala še vedno slabša in vedno bolj pila, a v kljub vsemu štedenju je rastele primanjkljaj, tako da smo imeli zadnji čas za par sto

kron dnevno deficita. Da je pri takih razmerah nadaljnje vzdrževanje akademskih dijakov nemogoče, je razumljivo. 2. t. m. je zborovalo celokupno visokošolsko dijaštvo in sklenilo začeti takoj dobrodelno akcijo za Menzo. Soglasno smo sprejeli predlog, da mora vsak akademik, ki odide na počitnice, v svojem kraju nabirati prostovoljne prispevke za J. A. M. z dostavkom, da se vsakega izključi, kdor ne bi storil ničesar v ta namen. Ker uživa to dobroto tudi 300 slovenskih visokošolcev, je razumljivo, da tudi mi ne smemo držati rok križem. Apeliramo na vse zavedne Slovence, da prispevajo kar največ in upamo, da ne ostane enaš glas glas upijočega v puščavi. Pazi pa naj se na eventualne sleparije; vsak akademik ima nabiralno poljo, potrjeno od »Jugoslovanske Akademije Blagovaonice« v Zagrebu.

Gospodarstvo.

Koruzo upa, da prejme v najkrajšem času žitni zavod v Ljubljani. Cena koruzi v zrnu, prosto nasuta v vagon, je 150 K za 100 kg franko postaja Ljubljana; deske se morajo vrniti. Blago bo zdravo, pripominjamo pa še, da je koruza nova, lanske letine. Naročiti jo morajo le aprovizacijski odseki oziroma gospodarski uradi in županstva. — Koruza se sme porabiti samo za prehrano ljudstva in se bo vstela v kontingent. Oddajala se bo samo v celih vagonih. Naročila naj se vpsloje takoj, ker utegne priti koruza še ta teden. Naročniki naj naznanijo natančni naslov, pošto, bližnji brzojavni urad in železniško postajo.

Promet. LDU Beograd, 7. aprila. Železniška proga Smederevo — Jovanovac je že popravljena in bo v par dneh izročena prometu.

LDU Beograd, 7. aprila. Pred dnevi se je uvedla direktna brzojavna zveza s Črno goro.

Carinski tarif. LDU Beograd, 7. aprila. Finančni minister je izdal naredbo, ki po naročilu ministrskega sveta urejuje pobiranje carine na podvisti enotnega carinskega tarifa na naših začasnih državnih mejah in na demarkacijski črti. Dokler Narodno predstavništvo ne sklene novega carinskega zakona, veljajo dosedanj srbski carinski zakoni in odredbe za vse kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Tekstilno delo se zopet pričinja. LDU Lyon, 7. aprila. (Brezlično.) Iz Bruslja poročajo: V Gentu je več predilnic pričelo z delom. Pričakuje se, da bodo v 14. dneh sploh vse predilnice že zaposlene. Iz Amerike je prišlo 18.000 bal bombaža, z Angleškega pa 1500 bal. Razentega bo prispela v kratkem izdatna množina bombaža. Vsa ta količina bo zadostovala do prihodnje bombazne kampanje.

Sovjetska vlada v Madžarski je proglasila konfiskacijo premoženja vseh državljanzov kraljevine SHS. Neki zagrebški trgovec je vsled te naredbe izgubil pol-druzi milijon kron. (Je pač poslušal Weiserja in njegova izvajanja da je na Madžarskem bolje, pa se je — opek.)

Mestna hranilnica ljubljanska. Prolet meseca marca 1919. 1327 strank je ušlo 2.247.180.24 K, 2293 strank je dvignilo 4.251.986.56 K. Stanje ulog 82.577.985.98 K. Število uloženih knjižic 41.102. V 1 četrtletju 1919 se je hipoteknih in običnih posojil izplačalo 250.632.88 K, vrnilo 1.189.706.15 K. Stanje posojil 22.869.644.58 kron.

ZAGREBSKA BORZA.

LDU Zagreb, 7. aprila. Zaključni kurzi na včerajšnji borzi so:

	Denar	Blago
Banka za trgovino, obrt in industrijo	450	470
Banka in hranilnica za Primorje, Sušak, nove del.	506	515
Hrvatska eskomptna banka	1420	1425
Eskomptna in menjalna banka, Brod, nove delnice	380	390
Hipotekarna banka, Zagreb nove delnice	395	405
Hrvatska banka, nove del.	865	875
Hrvatska kreditna banka, stare delnice	970	1000
nove delnice	890	900
Narodna banka, Zagreb	415	430
Obrtna banka, nove delnice	210	230
Poljedelska banka, nove del.	100	104
Prva hrvatska štedionica, Riječka pučka banka, nove delnice	206	215
Žemljiska banka, nove del.	710	730
Osejalška industrija sladkorja	—	2750
Zagrebska tvornica strojev	196	—

Aprovizacija.

Prodaja moka. Od vštetege četrtka 10. t. m. do vštete sobote 12. t. m. se dobi na vsako močno izkaznico po jeden kilogram moka za pecivo, ki stane 4 K 66 v.

Isplacivanje prispevkov za ce-nejši kruh in moka. Stranke se morajo strogo držati določenega reda, ki je bil že objavljen v listih v soboto, oziroma ponedeljek, ker vsled obremenitve blagajne, ki mora izplačevati na eno uro 150 strankam denar, ni mogoče delati prav nobenih izjem.

Kdor bi dobil denar za več oseb kakor jih v resnici prekrbuje v rodni bode najstrožje sodnijsko kaznovan. — Kislo zelje za I. okraj. Stranke I. okraja prejmejo kislo zelje v sredo, dne 9. t. m. na krompirjeve nakaznice pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: dopoldne od 8 do 9 št. 1 do 400, od 9 do 10 št. 401 do 800, od 10 do 11 št. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kilograma, kar stane 1 krono.

Kislo zelje za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo isto zelje v sredo, dne 9. t. m. na krompirjeve nakaznice pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: dopoldne od 2 do 3 št. 1 do 400, od 3 do 4 št. 401 do 800, od 4 do 5 št. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kilograma kislega zelja, kar stane 1 krono.

Najnovejša poročila.

(Naša posebna brzojavna poročila.)

JADRANSKI PROBLEM NA PARIŠKI KONFERENCI.

Lucern, 7. aprila. Danes se nadaljuje v Parizu debata o jadranskem vprašanju. Načelna vprašanja so baje že rešena in se danes debatira meritorno o posameznih točkah. Najzanesljivejši znak, da so odstranjene angleško-francoske difference, je intervju Lloyd Georgea. Vsled tega se smatra, da je razvjen jadranskega vprašanja vse drugo urejeno. Zato se z našim vprašanjem bavijo že od zadnjega četrtka. Orlando vzdržuje svojo zahtevo, naj se striktno prizna londonska pogodba in k temu goda še Reka. Pripravi se je treba, da bo konferenca najbrže sklenila nam dati Dalmacijo. Lahom Tist in Gorico, Reka pa da bo avtonomna.

ŠVICARSKA SODBA.

Geneve, 7. aprila. »Journal de Geneve« je v nedeljo objavil uvodnik »Jugoslovanska politika«, v katerem piše: Cisto pravilno je jugoslovansko stališče, da je vsak kompromis nemogoč. Vkljub jedinstvu, ali bolj ravno radi njega, ni niti misliti na to, da se Slovinci odrečejo tretjini svojega naroda in se ostane v kompenzaciji za to združiti s Srbij. S svojim predlogom na arbitražo so Jugoslovanci dokazali, da bi sicer ne nasprotovali kompromisu, toda drugačnemu, ki bi ga večina Jugoslovanov sprejela kot odrešitev, toda preveč je, ako zahtevamo od njih, da sami predložijo tak kompromis.

ANTANTA IN NAŠE VPRAŠANJE.

Geneve, 7. aprila. Ravno kar izvem, da se Amerika v vprašanju Dalmacije zelo energično zavzema za Jugoslavijo. Vsled tega se smatra, da je dalmatinsko vprašanje za nas jako ugodno. Glede Reke stoji ta hip v ospredju vprašanje avtonomije. Lloyd George se holi nagiba k Lahom, na njega pa izjavljata precej močan pritisk »Times« in »Daily Mail«. Jadransko vprašanje in Gdanskost sta še vedno v ospredju pariških posvetovanj.

INTERVJUJI IN AGITACIJE. — PLE-BISCIT. — REKA.

Geneve, 7. aprila zvečer. Naš pariški poslanik Vesnić objavlja v »Petit Parisien«, da je jugoslovanska delegacija včeraj iznova predložila odboru četvorice noto, v kateri predlaga ljudsko glasovanje v ozemlju, ki ga zahtevajo Lahi. — Barzilai izjavlja v drugem intervjuju, da če Reka ne pripade Italiji, bi to povzročilo težke nemire in da bi laška delegacija zapustila Pariz, če se njene zahteve ne uresničijo in da je že itak užaljena nad tem, da se vprašanje Reke v odboru četvorice sploh diskutira, ker smatra Italija to vprašanje za rešeno. Izjavil je nadalje, da se Orlando zato ni udeležil diskusije s Trumbičem, ker se zastopnik Italije ne more razgovarjati z reprezentantom države, ki ima pol milijona laških vojakov na vesti. (Ko so Lahi cvlili, so pa njihovi reprezentanti smeli sklepati ruski pakt). Vprašanje Reke je torej sedaj v ospredju. Barzilai objavlja drug intervju v »Morningpost« s podobnimi izjavami, samo da mu ponuja za angleško javnost preračunano laško prijaznost češ, če se laške zahteve uresničijo, bo Italija zelo dobro postopala z onimi Jugoslovanci, ki badojo pod ijo. Razven tega grozi, da se bo Jugoslavija združila z Nemci proti Antanti. — Barzilai je duša laške propagande. Dne 5. t. m. je pozval k sebi vse pariške žurnaliste, ki imajo kolikaj znano ime, ter jih ščeval proti nam.

PARIŠKA KONFERENCA GRE V EN-DAR PROTI KONCU.

Geneve, 7. aprila. Zadnje vesti iz Pariza trde, da se je v soboto dosegel sporazum v vseh bistvenih točkah izvzemši naše vprašanje. V vprašanju odškodnine je Clemenceau v zadnjem trenutku dosegel še velike koncesije. Obisk belgijskega kralja Alberta je bil izredno koristen za francosko stališče. Jadranski problem je danes edini na dnevnem redu.

VESTI IN GLASOVI.

Geneve, 7. aprila. »Progress de Lyon« javlja, da je Wilson že odklonil nekatere laške zahteve. — Zadnja dva dni se množe od vseh strani angleški glasovi, katerih najvažnejši je znani intervju z Lloyd Georgeom v »Matin«. Vsi ti glasovi pravijo, da bo mir sklenjen pred Veliko nočjo. »Westminster Gazette« objavlja 5. t. m. razgovor z članom angleške delegacije, ki pravi, da morajo zavezniki zmanjšati svoje zahteve proti Nemcem, da bodo lahko imeli uspehe proti boljševizmu. Prisilne narrede ne vodijo nikamor. — Odločitev v vprašanju transporta čet v Gdanskost je simptom za to, da raste vpliv Anglosasov. Nadaljni simptom je zmaga one smeri, ki je nasproti boljševikom, in Nemcem pripravljena k pogajanjem. — Ko bo končana Smutsova diplomatska misija, bodo Francozi izpraznili Odeso.

VOLITVE V CURIHU.

Curia, 7. aprila. V celi Švici z nepetostjo pričakovane volitve v Curihu so včera končale ob ogromni volilni udeležbi. Večina je sicer socialistična, ki se pa deli na radikalne in narodne socialiste.

Naša današnja poročila iz Beograda in Zagreba.

JUGOSLOVANSKA DEMOKRATSKA STRANKA.

Beograd, 7. aprila. Danes dopoldne je bila nujno sklicana plenarna seja Demokratskega kluba z važnim dnevnim redom. Minister Pribičević je poročal o

konferencah, ki so se vršile s takozvano opozicijo srbijskih strank in zastopstvom Demokratskega kluba. Dalje na to obširna pojasnila o zunani in notranji politiki. Po daljši debati je bil sprejet predlog, naj se takoj pristopi k delu za združjenje Demokratskega kluba s parlamentarno skupino takozvanega protiparšičevega srbijskega bloka. Na podlagi demokratskega programa naj se v svrhu čim ožjega združenja vseh demokratskih elementov v Narodnem Predstavništvu prične takoj skupne seje Demokratskega kluba s srbijskimi samostalci, narodnjaki in naprednjaki. Tudi naj bi pričel sistematični pripravi za organizacijo velike državne Demokratske stranke pripravi kl. najbrže formalno združjenje in ustanovitev velike jugoslovanske demokratske stranke v vseh pokrajinah tako bivše Avstro-Ogrske kakor bivše Srbije in Črne gore. Poseben odbor bo izdelal deklaracijo, s katero se predstavlja nova organizacija jugoslovanski politični javnosti in bo ta odbor izdelal tudi podroben delovni program demokratske stranke, za kulturno napredno, socialnopravilno politično delovanje v prid ljudstva kraljevine Slovencev, Hrvatov in Srbov. Demokratski klub je vzel poročilo ministra Pribičevića z velikim zadovoljstvom soglasno na znanje in sklenil, da se takoj pristopi organizatornemu delu. Čim bodo izvršeni prvi v klubu sprejeti sklepi, bo nastopila nova skupina v parlamentu z nadpolovično večino. Današnji sklepi Demokratskega kluba pa nimajo nobene ostrine proti nobeni drugi stranki in se zlasti naglašja, da živi ministriški predsednik Stojan Protić zupanje.

ČRNOGORCI V DEMOKRATSKEM KLUBU.

Beograd, 7. aprila. Zastopniki Črne gore so izrazili željo, da kot gostje sodelujejo pri sejah in posvetovanjih Demokratskega kluba. Definitivno vstopijo vanj, čim se formalno izvedejo zgornji javljeni sklepi. Demokratski klub je seveda rad ustregel želji črnogorskih poslancev.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO.

Beograd, 7. aprila. Danes popoldne se je vršila konferenca parlamentarnih strank, pri kateri je razvijal ministriški predsednik Stojan Protić delavni program Narodnega predstavništva v bližnji bodočnosti. Napovedal je okrog 10 zakonskih načrtov, ki bodo v najbližjem času predloženi, namreč o agrarni reformi, poslovniku, provizorni nastavi, državljanstvu, volilni red in več zakonov važnega socialno-političnega značaja; vrhu tega redni proračun za leto 1919/20.

Govoril je poslanec Narodnega kluba dr. Leginja, ki je skušal nblaziti znana separatistična izvajanja dr. Krniča. Finančni minister Ninčič je napovedal, da je že izdelan in da bo Narodnemu predstavništvu kmalu predložen načrt o močnem progresivnem obdaženju vojnih dobičkov. — Po dosedanjih dispozicijah pojde parlament v petek na velikonočne počitnice.

POVRATEK V DOMOVINO.

Zagreb, 7. aprila. Danes je prispel semkaj znani publicist, pisatelj in novinar Milan Marjanović (pričetek vojne je nekaj tednov bil na ljubljanskem gradu).

PRETIRANA CENZURA.

Zagreb, 7. aprila. Tukajšnja cenzura odločno pretirava in je vsled tega škodljiva. Zapolnila je vsa poročila o prevratu na Bavarskem, o Radicevih bedastostih in slično. Vsled tega vlada tudi v demokratskih krogih nezadovoljnost.

MEZDNA GIBANJA.

Zagreb, 7. aprila. Trgovski nastavljenosti so sklenili, da stopijo v stavko, ako principi ali do 10. t. m. ne ugodijo njihovim zahtevam.

Društvene vesti in prireditve.

Društvo slovenskih profesorjev ima v soboto, dne 12. aprila t. l. popoldne ob pol 4. uri v risalnici l. državne gimnazije v Ljubljani izreden občni zbor z dnevnim redom, pismeno vsem učiteljskim zborom naših srednjih šol naznanjenim. Odbor.

Poizvedbe.

Pozabila se je vishnjevo — črtasta ročnata torbica »pompadura« v vrhniščem vlakcu v nedeljo, dne 6. aprila zvečer iz Ljubljane na Vrhniko. V torbici sta bila dva žepna robca, denarnica z malno vsoto in prstan z dvema belima in enim zelenim kamnom. Najditelj se prosi, da najdeno proti dobri nagradi izroči v upravi »Slov. Narod«, ali pa Ivanka Pezdri, Metelkova ulica št 15 (tovarnica za čevlje).

Kdo pač vé od vražjočih se vjetnikov iz Rusije o Andreju Kersniku iz Kranjske gore. Služil je pri cesarjevem polku št 17; vjet je bil v Karpatih leta 1915. meseca marca; zadnjikrat je pisal meseca decembra 1917, od takrat se ne vé nič o njem. (Naslov: Dumska oblast Balavka, pošta Elmota, Rusija.) Prosi se, naj poroča bratu Janezu Kersniku v Kranjski gori. — Stroški se hvaležno povrnejo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Bolečine v mišicah, kitah in členkih odstranjamo z drgnjenjem s Fellerjevim oljvaličem, bol lajšaljem »Elsa-fluidum«. Zdravniško priporočilo. Stotičko zdravilnic. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici stane le 19 kron Lekarne E. V. Feller, Stubica, Elsa — trg št. 238 (Hrvatsko). Omot l. poštarina se doduše računaju posebno, ali najjeftinije, što se više dakle na jednaputa mara, tim se više prišči.

Piano, skoraj nov, se prodaja. Naslov Gradška ul. 22, Ljubljana. 3963

Kred. tizen, večja množina na prodaji. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3756

Klavi. dobro ohranjen, se po ceni prodaja. Cigaletova ulica št. 4/II. vrata II. 3943

Hiša ali vila v Ljubljani — se kupi. Ponudbe pod „Ugodna lega/3957“ na upr. Sl. Naroda. 3957

Gostilna v Ljubljani ali okolici se pod ugodnimi pogoji vzame v najem. Pismene ponudbe pod „Gostilna/3913“ na upr. Sl. Naroda. 3913

Pohištvo naprodati in v najem po dogovoru, pop. od 3.—5. ure. Istotam ženski, moški plašči in čevlji naprodati. Naslov pove upr. Slov. Naroda.

Prodajalo se bode na dražbi v četrti, 10. t.m. ob 2. pop. v Gosposki ulici št. 12 na dvorišču več raznih stvari: 2 železni peči s cevmi, več kuhinjskih miz, stelaže, petrolejke, moško kolo, sedlo za konja, ročni mlin itd. 3946

Trgovska špedicijska in komisijska del. družba „BALKAN“ ima v zalogi **OVES** po nizki ceni.

Javna dražba manufakturnega blaga. Dne 10. aprila 1919. ob 10. uri dopoldne se vrši v skladiščih „Balkan“ na Dunajski cesti javna dražba raznega suknene blaga.

SVETLA! Baterije, žarnice, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovenske tvornice). Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS **JANKO POGACAR, ZAGREB,** 1882

časno Ljubljana, Ilirska ulica št. 29/1.

VINO, staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah. **KUPUJEM** suhe gobe, dobre vreče in želod. **M. RANT, KRANJ.**

Umrla nam je odkritosrečno ljubljena gospa **Čebelica Tomanova roj. Razinger** žena prokurista Jadranske banke Pogreb ljubljene bo v sredo, dne 9. aprila 1919 ob 3. uri popoldne. Moravče, dne 7. aprila 1919. 3952 **Rodbini Toman-Razinger.**

Zahvala. Za vse obilne dokaze sožalja, ki so nam došli ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka, gospoda **Julija Bučarja** dež. sodnega svetnika izrekamo tem potom svojo globoko zahvalo. Novo mesto, 5. aprila 1919. 3960 **Zalujoči ostali.**

Zahvala. Za vse dokaze sožalja, ki so nam došli ob smrti našega nepozabnega soproga in mame, gospe **Viktorije Nič** kakor tudi onim, ki so spremili pokojnico na njeni zadnji poti, izrekamo tem potom našo najtoplejšo zahvalo. V Ljubljani, dne 8. aprila 1919. 3957 **Zalujoča rodbina Ničeva.**

Šivalni stroj, dobro ohranjen, se kupi. Poljanška cesta 36, pritrilje, dozn. 3815

Ratna blagajna se prodaja v trgovini Franc Šmak, Stari trg 25, Ljubljana. 3968

Več avtomobilnih plaštev se kupi. Pismene ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Novi/3510“. 3711

Jurist daje instrukcije gimnazijcem. Ponudbe pod „Jurist/3932“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 3932

Šivilja na dom se išče proti primerni plači in hrani. Oglašiti se je: Grabarjevo nabrežje št. 16/I. 3942

Priljučna hiša s prostornim vrtom, se radi preseli po ugodni ceni prodaja. Pismene ponudbe pod „Priljučna“ na upr. Sl. Naroda. 3941

Iščem pridno kuharico in hišno proti dobru plačilu. Ponudbe poslati na Lekarno Hus, Rama, Srijem. 3940

Sveža jajca v originalnih zabojih a 1440 komadov prodajo po 45 vinarjev 1 komad pri osebnem prevzemanju ali plačilo naprej Em. Suppanz. Rogatec Sp. Štajersko. 3411

Avtomobil manjše vrste 10—16 HP ali motorno kolo od 21—5 HP. Še dobro ohranjeno, se kupi. Ponudbe na D. Kovšek, Ljubljana, Kolodvorska ulica 34. 3933

Hrana in stanovanje se išče za dva do tri osebe. Dostojna pomočnika za takoj, najraje v bližini Dunajske ceste. Preskrbe se tudi živila. Naslov v upr. „Slov. Naroda“. 3934

Moško kolo, trepčno, prosti tek, z mesece drženo pnevmatiko, ploč vse v najboljšem stanju, se prodaja. Dunajska c. 9, I. dvorišče, levo po stopnicah. 3935

Sprejmemo se učena za klesarstvo, vodovodno in aceliensko delo. Franc Lovčar, Ljubljana VII. Šiška, Golovaška cesta št. 66. 3856

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Hugo Habscher, Ljubljana, Gosposka ulica št. 16, poleg Križevske cerkve. Istotam se sprejemajo neg. retuša in vsa amaterska dela. 3719

Nadim, večjo množino belega galuna pp., kavnega nadomestila, mila, belega hrvatskega, suhih gob in vinskega kamna po zelo nizkih cenah. Razpisi se tudi manj po pošti. Narodna trgovina Anton Čvetko v Podčetrniku. 3919

Krojaški pomočnik, vajen izdelovanja obleke želi stopiti v delo, najraje tja, kjer dobi hrano in stanovanje preskrbljeno. Naslov J. Kastelj, Deskova vas p. Stari trg ob Kolpi, Dolenjske. 3939

Kovačnica, iščem kovača za na deželo in stanovanjem in če je samski tudi hrano, če hoče v najem ali do dogovoru z mesečno plačo. Franc Jeraj, Veliki Gaber št. 46, pošta št. 114, Dolenjske. 3919

Ženitna ponudba! Smeem srednjih let, obrtnik, kovač in limar, ima vrednosti v premoženju in v gotovini 24.000 K išče v svrhu ženitve posestništvo, dobro gospodinjstvo, ki bi imela kako trgovino ali dobro poslovanje. Dopsi pod „Srečen čas/3950“ na upr. Slov. Naroda. 3950

Posojilnice pozor! Primorski rojak, srednje starosti, izobrazba cela gimnazija, zmožen velike kavnice, želi zapustiti od Italije zasrdeno ozemlje in vstopiti kot uradnik k posojilnici v kakem mestu ali večjem trgu Slovenije. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo Slov. Naroda pod „Pozor/2947“. 3917

Narava malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih pokalic, kakor tudi 70-jo malinovo fondant esenco za aromatiziranje kanditov naprodati. Destilacija esenc Srečko Potnik, Ljubljana, Slomškova ulica 27. Istotam se kupijo sveži, čisti oljčki oranž kg 15 3-65

Čebelni vosek suhe satine in odpadke sveč kupuje po najnižji dnevni ceni **J. Kopač, svečar,** Ljubljana, Golovaška cesta št. 90.

Pozor! Pozor! Prosto je izvoz slobodan, nudim rakije, šljivovice prave bosanske, suhi šljiva, lužnoga kamena, kristalne sode, sode bikarbone, masti svinjske, slanina, drva za gorivo samo vagonom, te in ostalih svih vrsta životni namirnica. Ahtevajte ponudu 1 od druge robe koju trebate Miroslav D. Gjurenčić, Agencija i komisijalna radnja, Bagojno, (Bosna). Adresa za brzojavke: Agencija, Bagojno. 3830

Hiša v Trstu trgovska ali priv. ev. tudi stavbišče, se kupi. Obvezne pismene ponudbe na Anonimno ekspedicijsko AL Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 3915

Lubarski avto kupim. Ponudbe z natančnimi navedbami na poštini predal št. 26. 3918

Gospodinja išče sode, preskrbi preprosto, mož. Cenjene ponudbe pod „Premag/3772“ na upr. Slov. Naroda. 3972

Dele in okenca poštenih staršev se sprejmeta takoj v cvetlični trgovini Kongresni trg 9 (Tonhalie). 3969

Sprejme se deklica revnih staršev, če- sol, mi nekoliko za pomoč. Kje, pove upr. Sl. Naroda. 3930

Dobrega risarja, v prvi vrsti spretnega stavbenih načrtih, sprejme Ruskosko eskribništvo SMS v Velenju. 3949

Koza s teden dni starim kozličem se zaradi pomanjkanja krmlila prodaja ali zamenja. Križevska ulica 8. 3916

Prodaja se malo rabljen pravil „Singer“ oprem. Štrelška ul. št. 22. I. nad. vrata št. 5. 3973

Stanovanje z eno ali dvema sobama in kuhinjo — išče mirna stranka brez otrok. — Ponudbe pod „Poletje/3961“ na upr. Slov. Naroda. 3961

Gospodinja, ki ima veselje do otrok, nosel, se išče. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod „Djetja ljubav/3958“ na upr. Sl. Naroda. 3958

Majhen trgovski lokal s stanovanjem event. tudi sam lokal, se išče proti nagradi. Ponudbe pod „Lokal/3967“ na upr. Slov. Naroda. 3967

Zidno opeko staro in novo in drug stavbeni material odda Robert Smle- benik, Rimska cesta 2. 3965

Blagajničarka, poštna, bivačica v manufakturno trgovino. Začetnice se odlašajo. Ponudbe pošte restantje Ljubljana, pod „Jugoslavija“. 3890

Tovarni avto za 4 tone la fabrikat U. A. F., 40 HP, brezhibno vseskozi popravljen, prav dobro ohranjen, se samo zaradi raz- mer prodaja za samo K 35.000.—. Pismene ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Zagreb/3772“. 3772

Posedstvo. Proda se hiša, 5 minut od postaje Poličan, zraven je električna luč, dovoljeno je točiti vino in pivo, ter velika njiva, sadonosnik svinjski hlevi; pripravnost za vsakega rokodelca. Cena 32.000 kron. Ponudba na Valentini Jančič, Spodnje Polčane, Štajersko. 3937

Knjigovodja potpuno vješt svim knji- govodstvenim poslovima a osobito bilanciranju, traži se za jedno mlinsko poduzeće u Hrvatskoj uz vrlo povoljne uvjete sa nastupom službe odmah. Isti mora poznavati potpuno hrvatski ili slovenski i njemački jezik. — Ponude slati pod „Knjigovodja/3948“ na upr. Sl. Naroda. 3948

Dva mornariška častnika, hrvatske na- rodnosti, s privatnim imetjem, želite korespon- dence v svrhu poznejše ženitve z da- mami slovenske narodnosti od 17—30 let. Prednost imaju take, katere po- sedujejo samostojno gospodarstvo. Zadeva resna in tajna, anonimno torej v kos. — Ponudbe do 20. aprila pod „Samostojnost in napredak“, poštno letišče glavna pošta, Ljubljana. 3953

RUM slivovko, vermut vino, razna vina v sodih fino belo in črno, staro vino za steklenice prodaja po ugodnih cenah tvrdka Br. Novaković, Ljubljana, Marijo Terezije cesta 13, (Kolizej) 3687

Pojasnila o menjavi neizgovornega denarja in prodaji vojnega posojila daje Anonimna ekspedicijska AL Matelič Ljubljana, Kongresni trg 3. 3915

Prostovoljna javna dražba se vrši v četrti, dne 10. aprila v stano- vanja na Mestnem trgu 18./I., ob 10. uri ogopoldne. Na razprodajo pride: 3954

razno pohištvo, salonska garnitura, glazvir in dru- gi predmeti. Kupci se vabijo.

Ponudim brezobvezno (dokler izvoz dovoljen) proti brzojavnemu potrdilu: lep krompir franko K 83.— do K 85.—, pšenico franko K 310.— koruzo franko K 210, oves franko K 200.—, bel fižol K 370, namazan franko K 330.— za 100 kg, suho meso brez nog franko K 28 50, mast franko K 36 50 za 1 kg. Ponudim tudi hrastove sode, rabljene v dobrem stanju od 150—750 i K 80.— nove hrastove sode od 300—700 i K 135.— za 100 l, prosto Perinja, franko K 5.— več. Dober jabolčnik od Maribora K 2-40 l, vse v vagonih, meso in mast pol vag. Ljutomersko in štajersko vino po ceni. Breznik in drug. Celje. 3883

Priljučna hiša s prostornim vrtom, se radi preseli po ugodni ceni prodaja. Pismene ponudbe pod „Priljučna“ na upr. Sl. Naroda. 3941

Iščem pridno kuharico in hišno proti dobru plačilu. Ponudbe poslati na Lekarno Hus, Rama, Srijem. 3940

Priporočilo! Proda se po nizki ceni raznovrstno blago, posebno sledeče: razne svečice pripravne za otročje slaničke in šopke, predpasniki, tržne torbice, pa- pirnate zastavice, marmelada v kozarčih, punč in ambrozija za čaj, malinovec i. dr. Napredaj se tudi rjava šamistina topa, pripravnost za otročji plašček ali obleko. Ogleda se v trgovini na Zabjaku št. 6. 3970

Razprodaja! Dne 7. do 15. aprila se bode razprodajalo 300 zabojev milnega nadomestka po zelo ugodnih cenah v Kolizeju, Marije Terezije cesta 13. Ljubljana, skladišče **V. Sterle, prej Holzer, kupci se vabijo.** 3832

Samostalna korespondentica trgovsko izobrazena, Slovenka, večja popolnoma hrvatsko-srpskega in nemškega jezika, ter stenografije obeh jezikov, perfektna strojepisca z dveletno bančno prakso, išče mesta v banki. Cenjene ponudbe z naznako plače na upravn. Slov. Naroda pod naslovom „Samostalna korespondentica 3966“. 3966

Hrastov, bukov, smrekov les, deske, blode kupi tovarna pohištva in parketov Zg. Gameljao nad Ljubljano. 3938

Vido Bratovž zaloga pohištva, Ljubljana, Marijo Terezije cesta št. 13. Danes nenadomestljivo perilo se šteti samo z uporabo mila znamke **Ignac Fock, „Srna“** Poskusni zavoji: 4 1/2 kg: vsebine.

Na novo urejena tvrdka S.H.S. Valentin Verovšek sprejema naročila na čiščenje stanovanj in vsa v to stroko pripa- dajoča dela. 3962 **Mestni trg, št. 6, II. nadstr. v Ljubljani.**

Čemu za pomlad nove obleke ako se s prebarvanjem starih in kemičnim čiščenjem zamazanih doseže isto. **Najmodernejšje barve, prihranek denarja.** Hitra in točna izvršitev. Prva in največja jugosl. tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-lisanje perila **JOS. REICH,** Podružnica: Selenburgova ul. 4. Poština naročila se točno izvršujejo. 3975

RAZGLAS. Mestni magistrat daje javno na znanje, da je na brzojavni ukaz ministrstva za šume in rudnike iz Beograda z dne 28. marca 1919. in okrožnice podpredsedništva deželne vlade za Slo- venijo v Ljubljani z dne 1. aprila 1919, št. 2362. ozirom na pre- veliko izkoriščanje veleposostniških gozdov prepovedano vsako sekanje lesa s koncem marca. Posestniki velikih gozdnih kompleksov morajo v bodoče pro- siti za dovoljenje, da smejo sekati; obenem morajo predložiti na vpogled in odobritev vse stare prodajne pogodbe. Ta ukaz velja tudi za javne dražbe. **Mestni magistrat ljubljanski,** dne 3. aprila 1919.

Trgovska posredovalnica za nakup in prodajo SLOVENIJA Jesenice-Fužine Gorenjsko nudil brezobvezno po dnevni ceni iz zaloge Osijek (Slavonija) po poštnem povzetju vrednostno zavarovano v Zabojih a 15 in 20 kg prosto kraj naročnika: **čista svjnjska mast današnja cena K 32.—** sušena slanina „ „ K 32.— soljena slanina „ „ K 29.— sušeno svinjsko meso, šunko ter razne suhomesnate izdelke. Postrežba ksesneljiva in po možnosti točna. Cenjena naročila sprejema zgoraj omenjena tvrdka. 3970

Trgovina vina na veliko Andrija Golubič Zagreb, Jurijčeva ulica 10. **PRODAJE:** Vino belo in rdeče, staro in novo, moslavinsko, graševino. Rum najboljšje vrste do 40 % jakosti, fini aroma, Slivovko lanksko in dveletno, enkrat in dvakrat žgano, do 40 % jakosti, od modrih bosanskih sliv, najboljših obče. Vse na vagone in manjših količinah, hitro in točno odpremljanje! Posredujem za vsakovrstno nabavo živil, gospodarskih pro- izvodov itd. — Zastopnik za Ljubljano in okolice **Ivan Koželj, Tržaška cesta št. 27.**